سال (18) اڱارو 21 آڪٽوبر 2025ع 27 ربيع الثاني 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيه شمارو (29)

ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN

هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار

THE DAILY IBRAT Hyderabad

روزاني عبرت حيدرآباد

68 Years 1958 - 2025

Regd: NO-2430-B

Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8

سال (94) اڱارو 21 آڪٽوبر 2025ع 27 ربيع الثاني 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيه شمارو (67)

website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

گهڻو پوئگي چڪا آهيون، دهشتگرديءَ تي ضابطو نه آيو ته خطي جي امن لاءِ سنگين خطرا هوندا: خواجا آصف

پاڪستان مٿان آمريڪا جي چرچ تي ڪابل ۾ حڪومت جي تبديلي جي ڪوشش وارا الزام بي بنياد آهن. اسان کي افغانستان جي معاملن ۾ مداخلت جي ڪا ضرورت ناهي

افغانستان کي ڀارت يا ڪنهن ٻئي ملڪ سان لاڳاپا قائم ڪرڻ جو حق آهي. اسان کي ان تي اعتراض ناهي پر جيستائين اهي لاڳاپا اسان جي سلامتي لاءِ خطرو نه هجن

دهشتگردي سالن کان پاڪستان ۽ افغانستان جي سرحدي علائقن کي متاثر ڪري پئي. تازو دهشتگردي مسئلو ٻنهي ملڪن وچ ۾ سنگين ريڊ چڪرين تائين پهچي ويو هو

ٻئي ملڪ دهشتگرديءَ تي ضابطو آڻڻ لاءِ سنجيده ڪوششون ڪندا نه ته خطي جي امن کي سنگين خطرا درپيش ٿي سگهن ٿا. جنگبندي معاهدو قطر ۽ ترڪي جي ٿياڪڙي سبب ٿيو آهي

اسان گنريل سالن ۾ وڏو جاني ۽ مالي نقصان ڪنيو آهي. اميد ته هاڻ امن بحال ٿيندو ۽ پاڪستان ۽ افغانستان جا ناتا معمول تي اچي ويندا ۽ واپار ٽرانزٽ ٻيهر شروع ٿيندو

جن افغان پناهگيرن وٽ قانوني ويزا ۽ دستاويز آهن اهي پاڪستان ۾ رهي سگهندا. افغان پناهگيرن جو وڏو انگ اهڙو آهي جن وٽ دستاويز ئي ناهن ان لاءِ سندن واپسي جاري رهندي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) بچاءَ واري وزير خواجا آصف ان الزام کي رد ڪري ڇڏيو آهي ته پاڪستان آمريڪا جي چرچ تي ڪابل ۾ حڪومت جي تبديلي جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. پرڏيهي ميڊيا کي انٽرويو ڏيندي خواجا آصف چيو ته مان سخت لفظ استعمال نٿو ڪرڻ چاهيان پر
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ڏياريءَ اهو سبق ڏئي ٿي ته روشني هميشه اونداهين تي غالب اچي ٿي: بلاول ڀٽو زرداري

قائدِ عوام ۽ شهيد بي بي جي ويزن تحت ترقي پسند ۽ جامع پاڪستان جي تعمير لاءِ پرعزم آهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پيپلز پارٽي جي
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

پيپلز پارٽي اسان جي اهم اتحادي آهي ان کانسواءِ حڪومت نٿي هلي سگهي: وفاقي گهرو وزير

گهرو وزير محسن نقوي پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان ملاقات ڪري وفاقي حڪومت جو پيغام پهچايو

ن ليگ ۽ پيپلز پارٽي وچ ۾ اختلافن کي خوش اسلوبي سان حل ڪرڻ لاءِ ڪوششون جاري آهن

موجوده نظام پيپلز پارٽي کانسواءِ نٿو هلي سگهي اسان چاهيون ٿا ته ڪو به اختلاف نه هجي: وفاقي وزير

ڪراچي (رپورٽ: راهب گاهو) وفاقي گهرو وزير محسن گهرو وزير چيو آهي ته موجوده حڪومت پيپلز پارٽي کانسواءِ نٿو هلي سگهي ۽ بلاول سان ملاقات ۾ پيپلز پارٽي کي هڪ اهم اتحادي قرار ڏنو ويو
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: پريس ڪلب ڪراچي جو صدر جميل فاضلي پ پ چيئرپرسن بلاول ڀٽو زرداري کي پنهنجو ڪتاب پيش ڪري رهيو آهي

صوابي پوليس ۽ سي ٽي ڊي جي گڏيل ڪارروائي، فتنه الخوارج جا ۾ دهشتگرد مارجي ويا

ڳجهي اطلاع تي دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي فوري ڪارروائي ڪئي وئي

پوليس ٻن دهشتگردن کي ماري ڇڏيو ۽ دهشتگرد رات جي اونداهي جو فائدو کڻندي فرار ٿي ويا

پشاور (اي پي پي) صوابي پوليس ۽ سي ٽي ڊي ڳجهي اطلاع تي مينئي اجمير جابلو علائقي ۾ گڏيل ڪارروائي ڪندي فتنه
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

روس کان تيل جي خريداري بند ڪرڻ تائين ڀارت کي تمام گهڻو ٽيرف ادا ڪرڻو پوندو: ٽرمپ

وزيراعظم نريندر مودي يقين ڏياريو آهي ته ڀارت روس کان تيل جي خريداري بند ڪري ڇڏيندو

روس جو تيل ڀارت ۽ آمريڪا وچ ۾ جاري گهڻن رخي واپاري ڳالهين ۾ رڪاوٽ بڻجي چڪو آهي

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ هڪ ڀيرو ٻيهر چيو آهي ته ڀارتي وزيراعظم نريندر مودي کيس يقين ڏياريو آهي ته ڀارت روس کان تيل جي خريداري بند ڪري ڇڏيندو پر هن خبردار ڪيو ته
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ٽارگيٽ ڪلنگ جو واقعو، هٿياربندن جي دڪان تي فائرنگ، ٻه ڄڻا قتل

ناگن چورنگي جي علائقي ۾ دڪان تي فائرنگ سبب شاهه احمد ۽ ابوبڪر موقعي تي ئي قتل ٿي ويا

اطلاع تي پوليس ۽ ريسڪيو ڪارڪنن پهچي ويا. لاش پرسٽ مارٽم لاءِ اسپتال منتقل ڪيا

فائرنگ جو واقعو ٽارگيٽ ڪلنگ لڳي ٿو، مذهبي جماعت جي ڪارڪنن کي نشانو بڻايو ويو آهي: پوليس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي ناگن چورنگي واري علائقي ۾ مسجد صديق اڪبر جي ويجهو هڪ دڪان تي فائرنگ ڪئي وئي جنهن جي نتيجي ۾ ٻه ماڻهو قتل ٿي ويا. جوابدار فائرنگ ڪان پوءِ آساني سان فرار ٿي ويا. واقعي
بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

ڊجيٽل اسڪلز پروگرام نوجوانن کي عالمي معيار جو مهارتن ڏانهن وڏو قدم آهي: رانا مشهود

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم يوٿ
بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

ڪراچي پاڪستان جو معاشي دل آهي، ڪاروبار ۽ ڊانچي جي سلامتي پهرين ترجيح آهي: وڏو وزير

سيف سٽي منصوبي بابت تفصيلي جائزي واري اجلاس ۾ فيز ٻئي جي تجويز ڪيل جي منظوري ڏني وئي

منصوبي جي پهرين فيز ۾ معيار يا وقت جي پابندي تي ڪا به غفلت برداشت نه ڪئي ويندي

ڏوهارين جو رڪارڊ، گاڏين جي رجسٽريشن ۽ نادرا ڊيٽا کي ضم ڪيو وڃي جيئن اسمارٽ پوليسنگ ممڪن ٿئي

ڪراچي (رپورٽ: مجيد عباسي) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ ڪراچي سيف سٽي منصوبي (فيز-
بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

فيصل آباد: وفاقي وزير رانا ثناءُ الله ميڙاڪي کي خطاب ڪري رهيو آهي

سپريم ڪورٽ جي آئيني بينچ سپر ٽيڪس بابت درخواستن جي ٻڌڻي اڄ تائين ملتوي ڪري ڇڏي

اسلام آباد (اي پي پي) سپريم ڪورٽ
بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

ڏياري گڏيل احترام، رواداري ۽ اتحاد جي قدرن کي هٿي وٺرائڻ جي ياد ڏياري ٿي: اعظم نذير تارڙ

اسلام آباد (اي پي پي) قانون ۽ انصاف
بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

زرعي ۽ صنعتي پيداوار وڌائڻ لاءِ بجلي جي فراهمي بابت موثر پاليسي جوڙي وڃي: وزيراعظم

پاور ڊويزن جي سڌارجاتي پئڪيج بابت جائزه اجلاس ۾ وزيراعظم کي بجلي جي پيداوار ۽ ان جي نوس ۽ موثر استعمال تي امڪاني سڌارجاتي پئڪيج تي بريفنگ ڏني وئي

سمورا ادارا صنعتڪارن ۽ سيڙپڪارن جي سهولت لاءِ هر ممڪن قدم کڻن. ملڪ ۾ بجلي جي پيداوار وڌ کان وڌ مثبت استعمال کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ پاليسي تي ڪم ڪيو وڃي

پاڪستان جي صنعتي ترقي گهريلو، ننڍي ۽ وچولي پيماني جي صنعتن جي ترقي سان مشروط آهي انهن صنعتن، ايس ايم ايز ۾ عورتن جي شموليت وڌائڻ وارا قدم خوش آئنده آهن

گهريلو صنعتن جي رجسٽريشن جي حوصلا افزائي ضروري آهي جيئن انهن کي ڪاروبار کي فروغ ڏيڻ جي لاءِ قرض حاصل ڪرڻ ۾ آساني ٿئي، ان حوالي سان آگاهي کي عام ڪيو وڃي

ترقي يافته ملڪن ۾ وڏن صنعتن جو خام مال ايس ايم ايز فراهم ڪري ٿي. زرعي جنسن جي پراسيسنگ جي لاءِ ڳوٺاڻي علائقن ۾ ايس ايم ايز جي حوالي سان تربيت يقيني بڻائي وڃي

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف توانائي واري وزارت کي بجلي جي پيداوار جي موثر استعمال سان صنعتي پيداوار ۽ زرعي مصنوعات ۾ اضافي جي لاءِ نوس حڪمت عملي جوڙڻ جي هدايت ڪندي چيو آهي ته زرعي ۽ صنعتي شعبي کي هر ممڪن سهولت فراهم ڪرڻ حڪومت جي اولين ترجيحن ۾ شامل آهي ڪالهه سومر ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف جي صدارت ۾ صنعتي ۽ زرعي شعبي جي لاءِ پاور ڊويزن جي سڌارجاتي پئڪيج جي حوالي سان جائزه اجلاس ٿيو وزيراعظم کي پاور ڊويزن پاران ملڪ ۾ بجلي جي پيداوار ۽ ان جي نوس ۽ موثر استعمال تي امڪاني سڌارجاتي پئڪيج تي بريفنگ ڏني وئي وزيراعظم هدايت ڪئي ته ملڪي صنعتي پيداوار کي وڌائڻ جي لاءِ بجلي جي فراهمي
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت ۾ پاور سيڪٽر بابت گڏجاڻي ٿي رهي آهي

پاڪستان ۾ هر برادري کي برابر حقن ۽ هڪ جهڙي ترقي ملڻ گهرجي: شهباز شريف

ڏياري روشنين جو ڏڻ آهي جيڪو اونداهيءَ تي فتح جي جشن جي عڪاسي ڪري ٿو

پاڪستاني هجڻ جي ناطي اسان پنهنجي معاشري جي گهڻ پاسائين فطرت تي فخر ڪريون ٿا

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته حڪومت هر برادري کي ان جي عقيدي کان هٽي ڪري
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

پارليامينٽ سمورن مذهبن ۾ هم آهنگي کي هٿي وٺرائڻ ۾ ڪردار ادا ڪندي رهندي: اسپيڪر

رواداري، گڏيل احترام ۽ برداشت تي ٻڌل معاشرو ئي حقيقي ترقي جو ضامن آهي: سردار اياز صادق

هندو پارليامينٽ ميمبرن ۽ پاڪستان سميت سڄي دنيا جي هندو برادري کي ڏياري جون مبارڪون ڏيون ٿا

اسلام آباد (اي پي پي) قومي اسيمبلي جي اسپيڪر سردار اياز صادق چيو آهي ته رواداري، گڏيل احترام ۽ برداشت تي ٻڌل
بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

خيبرپختونخوا جو عوام ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارا بهادري سان دهشتگردي جو مقابلو ڪن پيا: محسن نقوي

گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي گهرو وزير سان ملاقات ڪري امن امان جي صورتحال، دهشتگردي واقعن ۽ آپريشن بابت ڳالهيون ڪيون

پوليس ٽريننگ سينٽر ۽ نادرا آفيس ڊي آءِ خان تي حملن ۾ شهيد اهلڪارن کي قوم سلام پيش ڪري ٿي

فتنه الهندوستان جا دهشتگرد يڪجهتي ۽ امن جا دشمن آهن. انهن جو خاتمو ڪري سک جو ساهه کڻنداسين

اسلام آباد (اي پي پي) گهرو معاملن واري وفاقي وزير محسن نقوي سان خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي ملاقات
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

عالمي مارڪيٽ ۾ خام تيل جي اگهن ۾ گهٽتائي رڪارڊ ڪئي وئي

باڪو (اي پي پي) عالمي منڊي ۾ سومر
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

هڪ زندگي بچائڻ پوري انسانيت کي بچائڻ برابر آهي: پروفيسر احسن اقبال

پنجاب ۾ ٻوڏ دوران ريسڪيو جوانن هزارين ماڻهن کي حفاظت سان محفوظ ماڳن تي منتقل ڪيو

ريسڪيو 1122 جي ڪاميابيءَ ۾ ڊاڪٽر رضوان نصير جون خدمتون تعريف جوڳيون آهن

لاهور (اي پي پي) رٿابندي، ترقي، سڌارن ۽
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت وڏيڪ ضلعن ۾ پيپلز بس سروس ۽ اي وي بسن جا نوان روٽ متعارف ڪرائيندي: شرجيل ميمڻ

سينئر وزير ڪراچي ۾ سنڌ ماس ٽرانزٽ اٿارٽي جي آپريشن ڪمانڊ اينڊ ڪنٽرول سينٽر جو دورو ڪيو

سنڌ ماس ٽرانزٽ اٿارٽي جي منصوبن جو مقصد عوام کي محفوظ، آرامده ۽ سستو سفر فراهم ڪرڻ آهي

پيپلز پارٽي جي قيادت جي اولين ترجيح ٽرانسپورٽ شعبي کي جديد بڻائڻ آهي: صحافين سان ڳالهيون

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ اعلان ڪيو آهي ته سنڌ حڪومت وڏيڪ ضلعن ۾ پيپلز بس سروس شروع ڪندي ۽ اي وي بسن جا نوان روٽ متعارف ڪرائيندي سينئر وزير ڪراچي ۾ سنڌ ماس ٽرانزٽ اٿارٽي جي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

سنڌ پبلڪ اڪائونٽس ڪاميٽي پاران مختلف لوڪل ڪائونسلن جا 14 آفيسر معطل

رڪارڊ مهيا نه ڪرڻ ۽ غفلت جو مظاهرو ڪرڻ تي معطل ڪيل آفيسرن کي شوڪاز نوٽيس پڻ جاري

معطل ٿيلن ۾ ميرپورخاص، ملي، جهڏو، اسلام ڪوٽ، چيلهار ۽ ڪوسڪي جا بلدياتي آفيسر شامل

جيڪي آفيسر آڊٽ پيراز بابت رڪارڊ مهيا نه ڪندا، انهن خلاف ڪارروائي ڪئي ويندي: نثار کهڙو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ اسيمبلي جي پبلڪ اڪائونٽس ڪاميٽي ۾ آڊٽ رڪارڊ مهيا نه ڪرڻ تي بلديات کاتي جي لوڪل ڪائونسلن جي 14 آفيسرن کي معطل ڪيو ويو آهي. پي اي سي جي حڪمن جي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير احد چيما جي صدارت ۾ گڏجاڻي ٿي رهي آهي

ڪچي ۾ امن جو سج اڀري ٿو

سنڌ حڪومت جي عزم جي فتح

سنڌ پوليس جي اڻٿڪ محنت، قربانين ۽ عوامي حوصلي- ڪچي جو علائقو آزاد ڪرايو

صدر پاڪستان جناب آصف علي زرداري ڪچي جي علائقن ۾ پائيدار امن جي قيام لاءِ هڪ تاريخي پاليسي منظور ڪئي آهي.

جنهن تحت سکر ۽ لاڙڪاڻو ڊويزن ۾ ڌاڙيلن جي لاءِ رضاڪارانه طور تي هٿيار ڦٽا ڪرڻ جي اسڪيم جي باقاعده شروعات ڪئي وئي آهي.

ڪچي جا 50 ڌاڙيل جن جي سرن جي قيمت مقرر هئي رضاڪارانه طور تي هٿيار ڦٽا ڪرڻ تي راضي ٿي ويا آهن.

ان سلسلي ۾ 22 آڪٽوبر تي هڪ خصوصي پروگرام منعقد ڪيو پيو وڃي

جتي وڏي تعداد ۾ ڪچي جا ڌاڙيل هٿيار ڦٽا ڪري قومي ڌارا ۾ شامل ٿي ويندا.

ڪچي جي اها زمين جيڪا سالن تائين خوف، ڏوهه ۽ بيقيني جي علامت هئي، اڄ امن، اميد ۽ استحڪام جي نئين سڃاڻپ بڻجي رهي آهي

امن جو واعدو- صوبي مان ڏوهن جو خاتمو | گهرو کاتو، حڪومتِ سنڌ

INF/KRY/3441/25

بدقسمتي سان معاشري ۾ استادن سندن حق موجب عزت ۽ احترام نٿو ملي: سعيد غني

ڪجهه ڪوتاهيون حڪومتن کان ۽ ڪجهه استادن کان ٿيون جنهن سبب استادن جو مقام گهٽجي ويو

نون ڀرتي ٿيندڙ استادن تي به وڏيڪ ذميواريون آهن، ڇو ته انهن کي ميرٽ تي چونڊيو ويو آهي

ميڊيڪل ۽ تعليم اهڙا شعبا آهن جيڪي نه رڳو روزگار جو ذريعو پر نيڪيءَ جو ڪم به آهن: تقريب کي خطاب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير محنت افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ سعيد غني چيو آهي ته اسان وٽ ڪجهه ڪوتاهيون حڪومتن کان به ٿيون ۽ ڪجهه استادن کان به، جنهن سبب وقت سان گڏ استادن جو مقام گهٽجي ويو پر اڄ به ڪيترائي استاد اهڙن حالتن باوجود ايمانداري ۽ محنت سان پنهنجا فرض نڀائي رهيا آهن. اهڙو اظهار هن گذريل ...

پنهنجون ذميواريون نڀائيندا ته انشاءالله اسان اهو مقام ضرور حاصل ڪنداسين جتي تعليم جو معيار عالمي سطح تي پيٽ جوڳي بڻجي سگهي ٿو صوبائي وزير چيو ته تقريب ۾ ٻڌايو ويو ته 100 کان وڌيڪ استاد ريٽائر ٿي چڪا آهن. مان انهن کي هي صلاح ڏيان ٿو ته جيڪڏهن الله تعاليٰ اوهان کي صحت ۽ فرصت ڏني آهي ته پنهنجي خدمتن جو سلسلو جاري ...

ذميواري پوري ڪن ۽ ٻارن کي بهترين تعليم ڏيڻ جو سلسلو جاري رکن ته انشاءالله سنڌ تعليم جي ميدان ۾ پنهنجو وڃايل مقام ڀيهر حاصل ڪري وٺندو. سعيد غني چيو ته به شعبا، ميڊيڪل ۽ تعليم اهڙا آهن جيڪي نه رڳو روزگار جو ذريعو آهن پر نيڪيءَ جو ڪم به آهن. اسان جي سماج ۾ ڊاڪٽر ۽ استاد جيتري محنت سان ڪم ڪندا، اوتري سندن روزي ...

... ڪيترائي استاد ۽ شاگرد موجود هئا. شاگردن استادن جي شان ۾ تقريرون ۽ ٽيبلوز پيش ڪيا. ريٽائرڊ استادن ۽ نان ٽيچنگ اسٽاف ۾ 150 شيلڊون ورهايون ويون جڏهن ته بهترين ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ استادن کي 180 ۽ شاندار پرفارمنس ڏيندڙ اسڪولن کي 70 شيلڊون ڏنيون ويون. تقريب جي پڄاڻي تي تعليم کاتي جي آفيسرن صوبائي وزير سعيد غني کي گلن جو گلدستو پيش ڪيو.

... ٿيندو ۽ تعليم جي نظام ۾ استادن جي ڪوٺ به پوري ٿيندي. سعيد غني چيو ته نون ڀرتي ٿيندڙ استادن تي به وڏيڪ ذميواريون آهن، ڇو ته انهن کي ميرٽ تي چونڊيو ويو آهي ۽ انهن کان وڏيون اميدون وابسته آهن. جيڪڏهن اهي ايمانداري سان پنهنجو ڪم جاري رکن ته سرڪاري اسڪولن جو معيار به بهتر ٿيندو ۽ انهن جو مقابلو نجي اسڪولن سان ڪري سگهبو. هن وڌيڪ چيو ته استاد پنهنجي ...

... غني چيو ته بدقسمتي سان اسان جي معاشري ۾ استادن کي اها عزت ۽ احترام نٿو ملي جنهن جا اهي حقدار آهن جڏهن ته دنيا جي ٻين ملڪن ۾ استادن جو مقام انتهائي بلند ۽ اعليٰ سمجهيو وڃي ٿو. سعيد غني وڌيڪ چيو ته اسان وٽ ڪجهه غلطيون حڪومتن کان ٿيون ۽ ڪجهه استادن کان، جنهن جي نتيجي ۾ تدريسي نظام پنهنجي اصل مقام تائين نه پهتو. پر جيڪڏهن استاد محنت ۽ لگن سان ...

ڪراچي ۾ ڪنوار شانتي جي وحشياڻي قتل ڪيس ۾ گرفتار ڪيل ڊاڪٽر جي ضمانت رد

ڊاڪٽر رئوف شيخ مقتولا کي اسپتال آڻڻ وقت غفلت جو مظاهرو ۽ جوابدار سان ملي ڀڳت ڪئي

جوابدار ڊاڪٽر نه پوليس کي اطلاع ڏنو ۽ نه ئي مريض کي سرڪاري اسپتال منتقل ڪيو: وڪيل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايڊيشنل ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج سائوٿ نئين پرڻيل عورت شانتي تي تشدد ۽ غير فطري عمل واري ڪيس ۾ ملزم ڊاڪٽر محمد رئوف شيخ جي عبوري ضمانت منسوخ ڪري ڇڏي. پراسيڪيوٽر عرفان قادري عدالت ۾ بيان ڏيندي چيو ته ملزم ڊاڪٽر تي الزام آهي ته هن مقتوله کي اسپتال آڻڻ وقت مجرمانه غفلت جو مظاهرو ڪيو ۽ ملزمان سان ملي ڀڳت ڪئي. هن ٻڌايو ته ڊاڪٽر نه پوليس کي اطلاع ڏنو ۽ نه ئي مريض کي سرڪاري اسپتال منتقل ڪيو بلڪه ملزمان کان حلف نامو ورتو ته پوليس کي اطلاع نه ڏنو وڃي.

شدت گهٽجي آهي. پر عدالت پنهنجي رمارڪس ۾ چيو ته ڊاڪٽر مقتوله کي ضروري طبي علاج ڏيڻ بدران سرجري ڪري ڊسچارج ڪيو ۽ واقعي جي باري ۾ پوليس کي اطلاع ڏيڻ ۾ ناڪام رهيو. پوسٽ مارٽم رپورٽ مطابق مقتوله کي ناڪافي ميڊيڪل ٽريٽمينٽ ڏنو ويو. عدالت موجب ڊاڪٽر جي غفلت واضح آهي. عدالت سنڌ هيلٿ ڪيئر ڪميشن کي حڪم ڏنو ته ڪيس جي ڪاپي موڪلي وڃي ۽ ادارو ڊاڪٽر ۽ لاڳاپيل اسپتال خلاف آزادانه تحقيقات ڪري، جنهن جي بنياد تي قانوني ڪارروائي عمل ۾ آندي وڃي. ياد رهي ته ...

ڪراچي ۾ ڪي 6000 ڪئميرائن تائين مينيج ڪرڻ جي گنجائش تائين وڌايو ويندو جڏهن ته ڊيٽا سينٽر کي به جديد معيار مطابق اپ گريڊ ڪيو ويندو. به علائقائي ڪمانڊ سينٽر قائم ڪيا ويندا جن ۾ هڪ ڊي آءِ جي ڏکڻ جي آفيس ۽ بيو سوڪ سينٽر ۾ موجود ڪنٽرول روم کي اپ گريڊ ڪري ضلع ڏکڻ ۽ اوير لاءِ مخصوص ڪيو ويندو. سسٽم ۾ جديد ڪمپيوٽر ايڊڊ ڊسپاچ (CAD)، اپ گريڊ ڪال سينٽر D3 ڊيش بورڊ، AcuSeek ۽ ٻيا جديد تجزياتي اوزار شامل هوندا. وڏي وزير فيز-ٽي لاءِ بجيٽ، عملي، ٽرانسپورٽ ۽ آپريشنل ضرورتن جو پڻ جائزو ورتو جڏهن ته ناتي ۽ داخلا کاتي کي هدايت ڪئي ته مالي ماڊل کي حتمي شڪل ڏئي بنا ڪنهن دير جي منصوبي کي اڳتي وڌايو وڃي. وڏي وزير چيو ته ڪراچي پاڪستان جو معاشي دل آهي ان جي شهرين ڪاروبار ۽ ڊانچي جي سلامتي اسان جي پهرين ترجيح آهي. هن وڌيڪ چيو ته سيف سٽي منصوبو صرف نگراني جو نظام نه پر هڪ جامع شهري تحفظ ۽ انتظامي نظام آهي جيڪو پوليسنگ ۽ هنگامي جواب جي نظام کي نئين دور ۾ داخل ڪندو. سيد مراد علي شاهه اجلاس جي پڄاڻي تي سڀني کاتن کي هدايت ڪئي ته فيز-پهرين کان فيز-ٻئي تائين منتقلي لاءِ باقاعده رپورٽون ۽ پاليسي تجويزون پيش ڪيون وڃن ۽ سيف سٽي اٿارٽي کي وڌيڪ بااختيار بڻايو وڃي جنهن لاءِ واضح آپريشنل پروٽوڪول پوليس ۽ ٻين قانون لاڳو ڪندڙ ادارن سان گڏجي تيار ڪيا وڃن.

سعودي عرب طرفان پاڪستان ۽ افغانستان وچ ۾ جنگبندي معاهدي جي آجيان

امن ۽ استحڪام کي هٿي ڏيڻ لاءِ سمورن علائقائي ۽ عالمي ڪوششن جي حمايت جو ورجاءُ ڪريون ٿا: پرڏيهي وزارت

هاڪاري قدمن سان ٻنهي ملڪن جي سرحدن تي ٽيل چڪتاڻ جو خاتمو ٿيو آهي: بيان ۾ اظهار

رياض (اي پي پي) سعودي عرب قطر جي گادي واري شهر دوحه ۾ پاڪستان ۽ افغانستان وچ ۾ جنگبندي جي معاهدي جي آجيان ڪئي آهي پرڏيهي ميڊيا مطابق سعودي عرب جي پرڏيهي وزارت گذريل ڏينهن بيان ۾ چيو آهي ته سعودي عرب امن ۽ استحڪام کي هٿي ڏيڻ لاءِ سمورن علائقائي ۽ عالمي ڪوششن جي حمايت جو ورجاءُ ڪري ٿو بيان ۾ چيو ويو ته سلامتي کي اهڙي طرح يقيني بڻائڻ جا

خوشمند آهيون جنهن سان ٻنهي برادر ملڪن پاڪستان ۽ افغانستان ۾ امن ۽ استحڪام برقرار رهي ۽ انهن جو عوام خوشحال رهي بيان ۾ چيو ويو ته مملڪت ان ڳالهه جي به خواهشمند آهي ته هاڪاري قدمن سان ٻنهي ملڪن جي سرحدن تي ٽيل چڪتاڻ جو خاتمو ٿيو سعودي پرڏيهي وزارت جنگبندي جي حوالي سان قطر ۽ ترڪيه طرفان ڪيل سفارتي ڪوششن کي به ساراهيو

نار سهڪار ڪائونسل طرفان پاڪستان ۽ افغانستان جنگ بندي معاهدي جي آجيان

معاهدو ٻنهي ملڪن وچ ۾ استحڪام ۽ اعتماد کي مضبوط ڪرڻ ڏانهن هاڪاري قدم آهي: سيڪريٽري جنرل

خطي ۽ سڄي دنيا ۾ امن قائم ڪرڻ ۽ ڳالهين کي هٿي ڏيڻ جي حمايت ڪريون ٿا

رياض (اي پي پي) نار سهڪار ڪائونسل (جي سي سي) پاڪستان ۽ افغانستان وچ ۾ دوحه ۾ طئي ٿيل جنگ بندي معاهدي لاءِ قطر ۽ ترڪيه جي سفارتي ڪوششن جي آجيان ڪئي آهي پرڏيهي خبرو اداري مطابق اها ڳالهه جي سي سي جي سيڪريٽري جنرل هڪ بيان ۾ چئي هن چيو ته اهو معاهدو ٻنهي ملڪن وچ ۾ استحڪام

۽ اعتماد جي پل کي مضبوط ڪرڻ ڏانهن هڪ هاڪاري قدم جي نمائندگي ڪري ٿو هن خطي ۽ سڄي دنيا ۾ امن قائم ڪرڻ ۽ ڳالهين کي هٿي ڏيڻ جي سلسلي ۾ ڪنيل سمورن قدمن لاءِ جي سي سي جي حمايت جو ورجاءُ ڪيو ته جيئن قومن لاءِ هڪ وڌيڪ مستحڪم ۽ خوشحال مستقبل جو رستو هموار ڪري سگهجي

پاڪ سعودي پائيداري ۽ ڊجيٽل شعبي جي ترقي ۾ ايس آءِ ايف سي جو ڪردار اهم قرار

گو اي آءِ حب جي باضابطه افتتاح سان پاڪستان ڊجيٽل شعبي اهم سنگ ميل عبور ڪيو آهي

منصوبي جو مقصد پاڪستاني فري لانسرز کي سعودي ۽ عالمي منڊين تائين سڌي رسائي فراهم ڪرڻ آهي

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪ - سعودي عرب جي پائيداري ۽ ڊجيٽل شعبي جي ترقي ۾ خصوصي سيڙپڪاري سهولت ڪائونسل (ايس آءِ ايف سي) جو ڪردار وڏي اهميت وارو آهي پاڪ - سعودي سهڪار سان گو اي آءِ حب جي باضابطه افتتاح سان پاڪستان جي ڊجيٽل شعبي اهم سنگ ميل عبور ڪيو آهي تفصيل مطابق ايس آءِ ايف سي جي اثرائتي حڪمت عملي سان پاڪستان ۾ ڊجيٽل ترقي جو نئون دور

سعودي عرب مصنوعي ذهانت ۽ ڊجيٽل واڌ کي هٿي ولرائڻ لاءِ سهڪار ڪيو آهي. گو اي آءِ حب مصنوعي ذهانت، ڊيٽا انفرااسٽرڪچر ۽ هنر مند افرادي سگهه کي هٿي ولرائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو. منصوبي جو مقصد پاڪستاني فري لانسرز کي سعودي عرب ۽ عالمي منڊين تائين سڌي رسائي فراهم ڪرڻ آهي. اها قدم پاڪستان جي ڊجيٽل نيشن وزن سان هم آهنگ ۽ ٽيڪنالاجي تي ٻڌل معيشت جو بنياد ...

بقايا	17	ملتوي

جي آئيني بينچ سپر ٽيڪس بابت درخواستن جي ٻڌڻي (اڄ) تائين ملتوي ڪري ڇڏي. سپريم ڪورٽ ۾ سپر ٽيڪس بابت مختلف ڪمپنين جي داخل درخواستن تي ٻڌڻي جسٽس امين الدين خان جي سربراهيءَ ۾ قائم 5 رڪني آئيني بينچ ڪئي ٻڌڻيءَ دوران مختلف ٽيڪس ڏيندڙ ڪمپنين جي وڪيل عابد شعبان پنهنجا دليل مڪمل ڪري ورتا. عدالت ڪيس جي وڌيڪ ٻڌڻي (اڄ) تائين ملتوي ڪري ڇڏي، جڏهن ته ٽيليڪام ڪمپنين جو وڪيل پنهنجا دليل جاري رکندو.

بقايا	1	بلاول ڀٽو زرداري

چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ڏياريءَ جي خوشي واري موقعي تي پاڪستان سميت سڄي دنيا جي هندو برادري کي دل جي گهراين سان مبارڪباد ڏني آهي. بلاول ڀٽو زرداري پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته ڏياريءَ اهو سبق ڏئي ٿي ته روشني هميشه اونداهين تي غالب اچي ٿي، جڏهن ته سچ، امن ۽ محبت نفرت ۽ ورهاست تي هميشه فتح حاصل ڪن ٿا. هن چيو ته اسان قائد عوام شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي وزن جي پيروي ڪندي هڪ ترقي پسند ۽ جامع پاڪستان جي تعمير لاءِ پرعزم آهيون جتي سڀ مذهبن جا ماڻهو وقار ۽ هم آهنگي سان گڏجي زندگي گذارين. بلاول ڀٽو زرداري وڌيڪ چيو ته پاڪستان جي ثقافتي ۽ قومي زندگي ۾ هندو برادري جون خدمتون انتهائي قيمتي آهن جيڪي هميشه قدر ...

سر حفاظت سان محفوظ ماڳن تي منتقل ڪيو هن چيو ته اينڊڙ نيشنل ريسڪيو چئلينج ۾ عورتن جي وڌيڪ شموليت ڏسڻ چاهيون ٿا. جيترييون عورتون ريسڪيو سروس جو حصو بڻبيون عورتن کي ريسڪيو ڪرڻ ۾ ايتري ئي آساني ٿيندي چاڪاڻ ته عورتون هاڻ ڪنهن به ميدان ۾ مردن کان گهٽ ناهن هن ٻڌايو ته 1998ع ۾ جڏهن وزيراعظم محمد نواز شريف ايٽمي ڌماڪا ڪيا ته ڊاڪٽر عبدالقدير خان هڪ اهم منصوبي جي سلسلي ۾ مون وٽ آيو. مون ڪانٽس پڇيو ته جڏهن اسان ايٽمي طاقت حاصل ڪئي ته ڪو ملڪ اسان سان گڏ نه هو ڪنهن امداد نه ڏني پوءِ اوهان اها ڪاميابي ڪيئن حاصل ڪئي؟ ڊاڪٽر عبدالقدير خان جنهن ڪاميابيءَ جو فارمولو ٻڌايو اهوئي فارمولا مون کي ريسڪيو ادارن ۾ نظر اچي ٿو ته اداري جو هر فرد چاهي اهو سيڪيورٽي گارڊ هجي يا ڊرائيور پنهنجو ...

ته ڪنهن به غير قانوني مهاجرن سميت افغان پناهگير به شامل آهن جن کي ملڪ ۾ نه رهڻ گهرجي دنيا ۾ اصول اهو آهي ته جيڪو به ڪنهن به ملڪ ۾ وڃي ٿو ويزا سان گڏ ويندو آهي ۽ مدت ختم ٿيڻ کان بعد واپس ايندو آهي پاڪستان ۾ غير قانوني افغان شهري واپس موڪليا پيا وڃن. انهن جون خالي ڪيل جڳهيون حڪومت جي ملڪيت آهن ۽ حڪومت انهن کي پنهنجي تحويل ۾ وٺندي

بقايا	7	معطل

روشني ۾ بلديات کاتي صوبائي وزير جي منظوري سان مختلف لوڪل ڪائونسلن جي 14 آفيسرن کي معطل ڪري، شوڪاز نوٽيس جاري ڪرڻ جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو آهي. پي اي سي کي آڊٽ رڪارڊ جمع نه ڪرائڻ تي معطل ٿيندڙن ۾ ميونسپل ڪارپوريشن ميرپورخاص جو ميونسپل ڪمشنر انيس الرحمان سيال ...

گورنمينٽ آف سنڌ
سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن

پبلڪ نوٽيس:
اشتهار جي منسوخي
(INF-KRY-1951/25)

اشتهار جيڪو 13 جون 2025 تي روزاني ايڪسپريس (اردو)، روزاني ڊان (انگلش) ۽ روزاني ڪاوش (سنڌي) ۾ /INF KRY No. 1951/2025 موجب سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن حڪومت سنڌ (SEF) پروپوزلز (RFPs) جي سلسلي ۾ نيو فائونڊيشن اسسٽڊ اسڪولز (FAS) اڪيڊمڪ سال 26-2025 کي فوري طور منسوخ/ختم ڪيو وڃي ٿو.

سمورن درخواستگذارن (شخصن/ آرگنائيزيشنز) کي هن وسيلي اطلاع ڏنو ڪجي ٿو ته پنهنجا اصل پي آرڊرز جيڪي پورپوزلز سان جمع ڪيا ويا هئا اهي پنهنجي لاڳاپيل سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن (SEF) جي ضلعي آفيسن وٽان 27 آڪٽوبر، 2025 ۽ 30 نومبر، 2025 جي وچ ۾ ڪنهن به ڪم ڪار واري ڏينهن تي آفيس وقت دوران حاصل ڪري وٺن.

درخواستگذارن کي گذارش آهي ته اهي پنهنجا پي آرڊر حاصل ڪرڻ لاءِ هيٺيان دستاويز پيش ڪن.

- شخص: ڪمپيوٽرائيزڊ سڃاڻپ ڪارڊ جي ڪاپي.
- آرگنائيزيشنز: اٿارٽي ليٽر آفيس جي ليٽر هيڊ تي مجاز نمائندي جي ڪمپيوٽرائزڊ سڃاڻپ ڪارڊ جي ڪاپي سميت.
- جيڪڏهن درخواستگذار (شخص يا آرگنائيزيشنز) جيڪڏهن پاڻ ذاتي طور پي آرڊر حاصل نٿا ڪري سگهن ته هڪ اٿارٽي ليٽر ڪنهن مجاز شخص کي ته اهو ان جي پاران حاصل ڪري جنهن ۾ ٻنهي جي ڪمپيوٽرائيزڊ جي سڃاڻپ ڪارڊ جي ڪاپي درخواستگذار ۽ مجاز شخص جي پيش ڪري.

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن، حڪومت سنڌ، سنڌ کي تعليم وسيلي مضبوط بڻائڻ

وڌيڪ اسسٽنس (جيڪڏهن آهي ته) مهرباني ڪري ڪنهن به ڪم ڪار واري ڏينهن تي آفيس وقت دوران رابطو ڪيو.

021-99333244-246

ڊائريڪٽر (P&P)

سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن، حڪومت سنڌ

INF/KRY No.3382/2025

I WORK FOR SINDH JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT
www.iwork4sindh.com

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل
مردار گوشت جا واپاري ۽ بي حس انتظاميا
صفحو 4

راجا زاهد اختر خانزادو
تاج، جهاز ۽ تماشو - آمريڪا جا ٽٽل خواب!
صفحو 4

پروفيسر ڊاڪٽر محمد صادق
سنڌ جي سڄڻ جو اي-آئي ماڊل – سائنس جي دنيا ۾ ترٿلو!
صفحو 4

مختيار آنڊ
اڄوڪو ڏينهن..... 21 آڪٽوبر
صفحو 4

ٽنڊوالهيار ۾ پابندي باوجود صحت لاءِ نقصانڪار تيل جو وڪرو کلي عام جاري

فوڊ اٿارٽي ۽ ضلعي انتظاميه پاران ڪجهه مهينا اڳ پابندي لاڳو ڪرڻ باوجود عملدرآمد نه ٿي سگهيو

ضلعي انتظاميه ذريعي لڳرائڻ بعد هزارين روپين جي هفتيوار ڀتي عيوض ساڳيو تيل وڪرو ڪرڻ جي اجازت ڏيڻ جا اطلاع

مضر صحت 2 نمبر آئل جو ڪاروبار ڪندڙ بااثر ماڻهن جي سرپرستي حاصل هجڻ ڪري ڪابه ڪارروائي نه ٿي سگهي

ٽنڊوالهيار(رپورٽ: راجه ساجد خانزاده) ٽنڊوالهيار ۾ کلي عام صحت لاءِ نقصانڪار تيل جي وڪري جو سلسلو جاري، فوڊ ڊپارٽمينٽ پاران هفتيوار ڀتو مقرر خبر موجب ٽنڊوالهيار ۾ فوڊ اٿارٽي ۽ ضلعي انتظاميه پاران ڪجهه مهينا اڳ کليل تيل ۽ صحت لاءِ نقصانڪار آئل جي وڪري تي پابندي لاڳو ڪئي وئي هئي ان سان گڏ ڪيترن ئي دڪاندارن تي ڏنڊ به لڳايا ويا هئا ۽ سندن تيل به ضايع ڪيو ويو هو پر ضلعي انتظاميه جي پابندي هئڻ باوجود سڄي ضلعي ۾ کليل ۽ مضر صحت تيل جو وڪرو ملي ڀڳت سان کلي عام جاري آهي جڏهن ته ضلعي ۾ فوڊ ڊپارٽمينٽ جي ٽيم به ڪم ڪري رهي آهي ۽ ضلعي انتظاميه به موجود آهي جن جو ڪم آهي ته هوٽلن ريسٽورنٽن بيڪرين برياني سينٽرن ڪيڪ ڏهي چانهن جي هوٽلن برف جي ڪارخانن ڊيرين مٺائي جي دڪانن نمڪو پيزا فاسٽ فوڊ ٿڌي مشروبات، فلٽر پلانٽن ۽ ٻين خوراڪ جي شين کي ايس او پي موجب چيڪ ڪن ۽ صحت مند اصولن تي عمل ڪرائن پر فوڊ ڊپارٽمينٽ رڳو کليل پڪوان تيل "اولين" جيڪو خطرناڪ بيمارين جو سبب بڻايو وڃي ٿو ان تي پهرين پابندي ضلعي انتظاميه ذريعي لڳرائي هاڻي ساڳيو تيل وڪرو ڪرڻ لاءِ هزارين روپين جي هفتيوار ڀتي عيوض کلي عام اجازت ڏني وئي آهي جيڪو ٽنڊوالهيار شهر سميت نصرپور چمبڙ بڪيراي شريف، پيارو لنڊ، عثمان شاهه هڙي ۽ ٻين ڳوٺن جي ننڍن وڏن دڪانن تي اهو تيل وڪرو ٿي رهيو آهي ذريعن موجب مضر صحت 2 نمبر آئل جو ڪاروبار ڪندڙ بااثر ماڻهن جي سرپرستي حاصل آهي ضلع جي تيل وڪرو ڪندڙ ننڍي دڪانن کان هر هفتي هزارين رپيا ڀتو وٺي فوڊ ڊپارٽمينٽ تائين پهچائي ٿو ڀتو نه ڏيندڙ دڪاندارن جو تيل پڪڙي ضايع ڪيو وڃي ٿو ۽ ڏنڊن جي ڌمڪين سان تنگ ڪيو وڃي ٿو جڏهن ته اهو سڀ ڪجهه ضلعي انتظاميه جي آڏو ٿي رهيو آهي واضح رهي ته هڪ نمبر کليل آئل "ڪينولا" جو ڪاروبار سڄي سنڌ ۾ جاري آهي پر فوڊ ڊپارٽمينٽ ٽنڊوالهيار ۾ پابنديءَ جي نالي تي ملي ڀڳت ڪري ڀتاخوري شروع ڪئي آهي ٽنڊوالهيار جي شهرين. سول سوسائٽي ۽ سڄاڻ ڌرين ڪمشنر حيدرآباد، ڊپٽي ڪمشنر ٽنڊوالهيار ۽ اعليٰ اختيارين کان گهر ڪئي آهي ته فوڊ ڊپارٽمينٽ ٽنڊوالهيار ۾ ٻين خوراڪ جي شين جي وڪرو ڪندڙن کي به صحت جي اصولن مطابق هلائڻ جو پابند بڻايو وڃي ۽ جيڪڏهن کليل آئل "اولين" واقعي صحت لاءِ نقصانڪار آهي ته ان تي سختي سان پابندي لاڳو ڪئي وڃي ان سان گڏ هڪ نمبر کليل آئل "ڪينولا" جيڪو هر غريب ۽ امير جي گهر جي ضرورت آهي ان جي وڪري کي فوري طور بحال ڪري ڀتاخوري ختم ڪئي وڃي

ٽنڊوالهيار: پابندي باوجود صحت لاءِ نقصانڪار تيل جو وڪرو کلي عام جاري

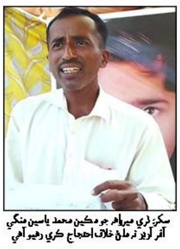
سکر: ٺري ميرواهه جو مڪين محمد ياسين منگي آفر آرڊر نه ملڻ خلاف احتجاج ڪري رهيو آهي

ٺري ميرواهه سان واسطو رکندڙ شهري جو سکر ۾ احتجاج

ٽيسٽ ۾ ڪاميابي ملڻ باوجود اجا تائين آفر ليٽر جاري نه ڪيو ويو آهي: محمد ياسين

ميڊيڪل ٽيسٽ، تصديق ناما ۽ سڀ قانوني ڪاغذ مڪمل جمع ڪرائي چڪو آهيان

سکر (بيورو رپورٽ) خيرپور ضلعي جي علائقي ٺري ميرواهه سان واسطو رکندڙ شهري محمد ياسين منگي پاران سکر ...

ٽنڊوالهيار ۽ چمبڙ ۾ ڪارساز جي شهيدن جي ياد ۾ تقريبون

ٽنڊوالهيار (ڏ ر) ٽنڊوالهيار ۾ 18 آڪٽوبر ڪارساز سانحي جي شهيدن کي ڀيٽا پيش ...

پ پ ايم اين اي خورشيد احمد جوڻيجو ڪوسا لا چيمبر پهتو

ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن قمبر شهدادڪوٽ جي صدر سان ملاقات

قمبر شهدادڪوٽ جي بار کي سنڌ بار ڪائونسل جي الڳ سيٽ ڏيارڻ جي گذارش

شهدادڪوٽ(ر ر) پ پ پ اڳواڻ ۽ ايم اين اي خورشيد احمد جوڻيجو ڪوسا لا چيمبر پهچي ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن قمبر شهدادڪوٽ جي صدر ايڊووڪيٽ شفيع ...

شهدادڪوٽ: ايم اين اي ۽ پ پ پ اڳواڻ خورشيد احمد جوڻيجو ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو سان ملاقات ڪري رهيو آهي

هالا جي ڳوٺ شاهه محمد ڏاهري جي رهواسي عورتن جو احتجاج

پوليس اهلڪار جي مبينا زيادتين خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويو

اسپيشل برانچ جي پوليس اهلڪار ساجد ڏاهري ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي رهيو آهي: مظاهرين

هالا(ت ر) هالا جي ڳوٺ شاهه محمد ڏاهري جي رهواسي عورتن جو پوليس اهلڪار جي مبينا زيادتين خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ...

هالا: ڳوٺ شاهه محمد ڏاهري جي رهواسي عورتن جو احتجاج

عمرڪوٽ ۾ ڪارساز سانحي جي شهيدن جي ياد ۾ تقريب

ڪارساز جي شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رهنديون: پ پ اڳواڻ

انهن شهيدن جو خون پاڪستان جي جمهوريت ۽ آزادي جي لاءِ وڏي قرباني آهي

سکر: ڪارساز جي شهيدن جون قربانيون هميشه ياد رهنديون: پ پ اڳواڻ

مسوپرڳڙي ۽ پرياسي جي علائقن ۾ مليريا ۽ ڊينگي پکڙجڻ واري خبرن جو نوٽيس

قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجو نوٽيس وٺي پارٽي ورڪر موڪلي مڇر مار اسپري ڪرايو

ٽائون نيرون ڪوٽ جي ڪروڙين رپيا بجيٽ هوندي به رهواسين کي مڇرن جي رحم ڪرم تي ڇڏيو ويو آهي: اڳواڻ

اياز لطيف پليجو جي حڪم تي هتان جي رهواسين سان گڏ بيٺل آهيون ۽ جلد لائحه عمل جوڙي ڪرپٽ حڪمران ٽولي خلاف تحريڪ هلائينداسين

مسوپرڳڙي(ن ع) مسوپرڳڙي ۽ پرياسي جي علائقن ۾ مليريا ۽ ڊينگي پکڙجڻ واري خبرن جو قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجو نوٽس ورتو مسوپرڳڙي ۽ پرياسي جي علائقن ۾ پارٽي ورڪر موڪلي مڇر مار اسپري ڪرايو ويو تفصيل موجب گذريل ڪيترن ئي ڏينهن کان مسوپرڳڙي ۽ پرياسي جي علائقن ۾ مليريا ۽ ڊينگي ۾ اضافو اچڻ وارين خبرن کان پوءِ قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجو نوٽس وٺندي حيدرآباد ڀهراڙي جي علائقن مسوپرڳڙي، حيات خان وگهيس تاج محمد ابڙو شفي خاصخيلي ۽ پرياسي وارن ڳوٺن ۾ پارٽي ورڪر موڪلي مڇر مار اسپري ڪرايو ويو ان موقعي تي قومي عوامي تحريڪ مسوپرڳڙي جي صدر گلزار ڪلهوڙو ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته تعلقي حيدرآباد رورل جي ٽائون نيرون ڪوٽ جي ڪروڙين رپيا بجيٽ هوندي به رهواسين کي مڇرن جي رحم ڪرم تي ڇڏيو ويو آهي جنهن سبب حيدرآباد رورل ۾ ماڻهو مليريا ۽ ڊينگي بخار سبب اذيت ۾ مبتلا آهن هن چيو ته اياز لطيف پليجو جي حڪم تي هتان جي رهواسين سان گڏ بيٺل آهيون ۽ جلد لائحه عمل جوڙي ڪرپٽ حڪمران ٽولي خلاف تحريڪ هلائينداسين ان موقعي تي جنرل سيڪريٽري ممتاز وگهيس عبدالستار ابڙو معشوق وگهيس مختيار وگهيو ۽ ٻيا پڻ موجود هئا

مسوپرڳڙي ۽ پرياسي جي علائقي ۾ مليريا ۽ ڊينگي پکڙجڻ واري خبرن جو نوٽيس

بدوقمبراڻي لڳ ڳوٺ سونو آرائين جي رهواسڻ جو احتجاج

بدوقمبراڻي (ن ع) بدوقمبراڻي لڳ ڳوٺ سونو آرائين جي رهواسڻ مسمات سڪينه آرائين زال غلام محمد آرائين پريس ڪلب بدوقمبراڻي ۾ دانهيندي چيو ته وسيم آرائين ۽ انجي ماءُ ۽ نورحسن آرائين بدو آرائين واحد ڏنو آرائين ۽ انهن جي گهر وارين گڏجي منهنجي پندرنهن سال نياڻي ...

بدوقمبراڻي: ڳوٺ سونو آرائين جي رهواسڻ جو احتجاج

ڏڙي ۾ پيپلزپارٽي جي شيرازي پائين طرفان پاور شو جلسو

ايم اين اي اياز شاهه شيرازي کي ڏهلن ۽ شرنائين سان اسٽيج تي آندو ويو

شيرازي پائين جي سياست عوام جي طاقت تي يقين رکي ٿي: اياز شاهه شيرازي

ڏڙو: پ پ جو ايم اين اي سيد اياز علي شاهه شيرازي اڪبر عيساڻي مظهر ميمڻ اجيالي وارڊ جلسي کي خطاب ڪندي

مقصودو رند لڳ اڏ ٻٽي تحريڪ جي هيرو ڪامريڊ رئيس بروهي جي 34 ورسي تقريب، پيتا پيش

سنڌ ۾ هارين کي فصلن جا مناسب اگهه نه ٿا ملن، هاري ڪارڊ سنڌ جي غريب هارين کي ڌنا وڃن: ثمر حيدر

جاگيردارن ۽ سرمائيدارن سنڌ کي تباهه ڪري ڇڏيو آهي، سنڌ ۾ امن امان جي صورتحال تمام گهڻي خراب آهي

ڪامريڊ رئيس بروهي سنڌ جي هارين کي حق وٺي ڏنا اڏ ٻٽي تحريڪ جو هيرو هو، اسان گڏجي جدوجهد ڪنداسين: صوفي محمد عالم ڏاهري

مقصودو رند(ن ع) باباءِ سنڌ ڪامريڊ حيدر بخش جتوئي جي ويجهن ساٿين ۾ شمار ٿيندڙ اڏ ٻٽي تحريڪ جو هيرو ڪامريڊ رئيس بروهي جي 34 ورسي جي موقعي تي ڳوٺ ڪامريڊ رئيس بروهي ۾ سنڌ هاري ڪاميٽي پاران هاري ڪانفرنس ڪرائي وئي ...

مقصودو رند: اڏ ٻٽي تحريڪ جي هيرو ڪامريڊ رئيس بروهي جي 34 ورسي تقريب، پيتا پيش

دادو پوليس جو ڏوهارين خلاف آپريشن "الميزان" جاري، ڏوهارين خلاف وڏي پيماني تي ڪارروايون

ميهڙ، راڌڻ ۽ ٺرڙي محبت جي آس پاس وارن علائقن ۾ ڏوهارين خلاف وڏي پيماني تي ٽارگيٽيڊ آپريشن

حسن آباد، بوٿرو پٽاڻ جو ڳوٺ ۽ ٻين هنڌن تي ڪرمنلز جي ممڪنه موجودگي وارن ٺڪاڻن تي ڇاپا هنيا ويا

ٽارگيٽيڊ آپريشن دوران 24 مشڪوڪ ماڻهن کي گرفتار ڪري وڌيڪ جاچ لاءِ لاڳاپيل ٿاڻن تي منتقل ڪيو ويو

ميهڙ(ن ع) دادو پوليس جو ڏوهارين خلاف آپريشن "الميزان" ڪالهه اٺين ڏينهن به جاري جنهن دوران درجنين ماڻهن گرفتار ...

فريدآباد ۾ واپاري سيف الله خاصخيلي جي گهر مان ڦر

دادو: پوليس جو ڏوهارين خلاف آپريشن "الميزان" جاري ڏوهارين خلاف وڏي پيماني تي ڪارروايون

خيرپور جي ڊي اي او سيڪنڊري پاران مختلف اسڪولن جا دورا

ٽنڊومستي ٿاڻي جي حد ميمڻ محلا جي رهواسين جو احتجاج

سرور لاشاري، ارشاد لاشاري سميت ڄمڻ ڄڻن حملو ڪري تشدد ڪيو: غلام رسول

جوابدار ته ٽنڊومستي پوليس ساڻ ڪري اسان جي گهرن تي چڙهائي ڪري ڦرلٽ ڪئي آهي

خيرپور (ڊ ر) ٽنڊومستي ٿاڻي جي حد ميمڻ محلا جي رهواسي غلام رسول رند، فوجي نويد حسين رند، عبداللطيف رند احتجاجي مظاهرو ڪندي چيو ته 15 آڪٽوبر تي مسجد پاڪ فضا جي تعميراتي ڪم رهي رهيا هئاسين ته جوابدار سرور لاشاري، ارشاد لاشاري سميت 4 ڪان وڌيڪ جوابدارن اسان جي مٿان حملو ڪري تشدد جو نشانو بڻايوجنهن ۾ نويد، پيرسن سفير عباس، ڪامران علي مسمات سجو خاتون، 9 سالن جي معصوم ۽ معذور حرا بتول زخمي ٿي پيا هئا ...

بوزداروڊا پرسان ڳوٺ يار محمد شينو جو بوائز پرائمري اسڪول گذريل 14 سالن کان بند

بوائز پرائمري اسڪول گذريل 14 سالن کان استاد مقرر نه ٿيڻ سبب بند پيل، تعليم تباهه ٿي وئي

اسڪول بند هجڻ سبب عمارت پوٽ بنگلي وارو ڏيک ڏيڻ لڳي، درخواستون ڏيڻ باوجود اختيارين ڪا نه ٻڌي

بوائز پرائمري اسڪول يارمحمد شينو ۾ استاد مقرر ڪري اسڪول کوليو وڃي ۽ ٻارڙن کي تعليم ڏني وڃي: ڳوٺاڻا

بوزداروڊا(ن ع) بوزداروڊا پرسان ڳوٺ يار محمد شينو بوائز پرائمري اسڪول گذريل 14 سالن کان استاد مقرر نه ٿيڻ سبب بند پيل ...

ٽنڊوڄام يونيورسٽي ۾ "بهتر خوراڪ ۽ روشن مستقبل لاءِ ٻانهن ٻيلي ٿيڻ" جي عنوان هيٺ سيمينار

زرعي ملڪ هئڻ باوجود زرعي ايڪسپورٽ ۾ گهٽتائي ۽ امپورٽ ۾ لڳاتار اضافو خوراڪ جي تحفظ لاءِ وڏو خطرو قرار

پاڪستان ۾ خوراڪي عدم تحفظ ۽ غذائيت جي کوٽ هڪ سنجيده قومي چيلينج بڻجي چڪي آهي: جولينس موچيمي

غذائيت جي کوٽ ۽ خوراڪ جي ڦلت جو سڌو تعلق زرعي پيداوار ۾ گهٽتائي ۽ فصلن جي لهڻ بعد ٿيندڙ نقصان سان آهي: ڊاڪٽر عبدالمبين لوڌي

ٽنڊوڄام: زرعي ملڪ هئڻ باوجود زرعي ايڪسپورٽ ۾ گهٽتائي ۽ امپورٽ ۾ لڳاتار اضافو خوراڪ جي تحفظ لاءِ وڏو خطرو قرار

ڪوٽ غلام محمد ۾ ورلڊ مينٽل هيلٿ ڊي جي مناسبت سان سيمينار

آگاهي پروگرامن جو مقصد ماڻهن کي احساس محرومي مان آزاد ڪرائڻ آهي: ماهر

ماڻهو مايوسي، خودڪشي ۽ گهرن ۾ طلاق جي وڌندڙ شرح جو شڪار ٿي رهيا آهن

جماعت اصلاح المسلمين ضلع سکر جي سالياني مجلس عامله جي شاندار تقريب

ٻانڊي ۾ جمعيت علماءِ اسلام پاران ڪانفرنس جو اهتمام

ختم نبوت هر مسلمان جي ايمان جو بنيادي جزو آهي: مولانا عبدالقيوم هاليجوي

اسان کي ختم نبوت جي تحفظ لاءِ ڪنهن به قرباني کان گهٻرائڻو نه پوندو

مهراڻ يونيورسٽي ۾ ميوٽ گالا جي سلسلي ۾ گڏجاڻي

اسٽالن کي سينگارڻ ۽ سنڀالڻ جو پروگرام ترتيب ڏنو ويو

ميلي ۾ سڄي ملڪ مان نامياري پبلشر اچي پنهنجي شايع ڪيل ڪتابن جا اسٽال لڳائيندا

دوڙ ريلوي ڦاٽڪ تان سائيڪل تي ڪراس ڪندڙ نينگر ريل جي ٽڪر ۾ فوت

دوڙ (ن ع) دوڙ ريلوي ڦاٽڪ تان سائيڪل تي ڪراس ڪندڙ 15 سال گهرو نوجوان نينگر علي شير پٽ شاهنواز رند ڪراچي ايڪسپريشن ٽرين جي ٽڪر سبب فوت ...

ٺٽون ڊمبالو جي رهواسي پيرسن جو پائٽين خلاف احتجاج

اسان جي ڀيءُ جي ڪاتي سورهين ايڪڙ زمين هٿي: اميدو ڪولهي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پلولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اڱارو 21 آڪٽوبر 2025ع

مردار گوشت جا واپاري ۽ بي حس انتظاميا

اسان جي شهرن جا منظر ڏسڻ ۾ ته روشن ۽ اندران سڙيل آهن ها، اها ئي حقيقت آهي جنهن کي موسيٰ ڪالوني واري واقعي ٻيهر بي نقاب ڪري ڇڏيو آهي، جتي پوليس کي اطلاع مليو ته هڪ گودام ۾ مرده مرغيءَ جو گوشت وڏي پيماني تي ذخيرو ڪري، شهر جي فاسٽ فوڊ ۽ برياني سينٽرن ڏانهن موڪلڻ جي تياري ڪئي پئي وڃي. پوليس جڏهن ڇاپو هنيو ته 80 ڪلو کان وڌيڪ مردار گوشت هٿ آيو ۽ ٻن جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويو. انهن مان هڪ انور عرف علي بنگالي ۽ ٻيو ڪمال نالي آهي، جيڪي مبينا طور تي ڪيترن مهينن کان مردار گوشت کي 'مزيدار کاڌي' جي نالي ۾ عوام جي پيٽ تائين پهچائي رهيا هئا. اهو ڪو پهريون واقعو ناهي، ڪراچي، حيدرآباد، سکر ۽ ٻين وڏن شهرن ۾ اهڙيون ڪارروايون وقت بوقت سامهون اينديون رهيون آهن، پر نتيجو هر ڀيري ساڳيو. ڪجهه ڏينهن جو شور، ڪجهه فوٽو سيشن ۽ پوءِ ٻيهر خاموشي. پوليس رپورٽون ٺهن ٿيون، فوڊ اٿارٽي جا اهلڪار فوٽو ڪيرائين ٿا، پر ڪجهه ڏينهن کان پوءِ ساڳين علائقن ۾ ساڳيا ڪاروبار ٻيهر شروع ٿي وڃن ٿا.

اسان جي سماج ۾ هاڻي حرام ۽ حلال جون حدون لالچ جي نالي ۾ ڍهي ويون آهن. هڪ طرف ماڻهو پنهنجي ٻارن کي صاف کاڌو کارائڻ لاءِ مرغي يا مهانگو گوشت خريد ڪري ٿو ٻئي طرف ڪجهه بي ضمير واپاري پنهنجي تجوري ڀرڻ لاءِ مردار جانورن جو گوشت بي درديءَ سان عوام کي کارائين ٿا. انهن لاءِ نه دين آهي، نه قانون، نه ضمير. مُلڪ جي گاديءَ واري هنڌ يعني اسلام آباد ۾ ته نه ڄاڻ الائي ڪيتري وقت تائين عوام کي گڏهه جو گوشت کارايو ويندو رهيو. سوال اهو آهي ته اهڙو زهر عوام جي پيٽن ۾ ڪيئن پهچي ٿو؟ مارڪيٽن ۾ ڪير نگراني ڪري ٿو؟ فوڊ انسپيڪشن صرف ڪاغذن تائين محدود ڇو آهي؟ ڇا فوڊ اٿارٽي جا عملدار صرف تصويرون ڇپائڻ تائين پابند آهن؟ جڏهن شهري هزارين رپين جا ٽيڪس ڏين ٿا ته کين گهٽ ۾ گهٽ حلال ۽ محفوظ خوراڪ ته ملڻ گهرجي. پر افسوس جو انتظاميا ائين لڳي ٿو ڄڻ ته هن کي به عوام جي پيٽ بدران صرف طاقتورن جي تجورين جي خبر هجي. اهڙن واقعن ۾ هڪ ٻي خطرناڪ ڳالهه اها آهي ته مردار گوشت جو واپار ڪنهن هڪ علائقي تائين محدود ناهي، اهو هڪ منظم نيٽ ورڪ آهي، جتي ڪٺيل جانورن جي باقيات، فريز ٿيل مرده گوشت ۽ مارڪيٽن مان واپس آيل خراب مرغيون گڏ ڪري نئين طريقي سان 'پروسس' ڪري، مختلف هوٽلن ۽ ٺيلهن تائين موڪليون وڃن ٿيون. انهن ۾ ڪيترائي اهڙا نالا به شامل آهن، جن تي عوام کي ڀروسو هوندو آهي. نتيجي ۾ بيماريون وڌي رهيون آهن. هيپاٽائٽس، پيٽ جا انفيڪشن ۽ خوراڪ سان لاڳاپيل وبائون عام ٿي ويون آهن، پر ڪنهن کي احساس ئي ناهي. اهو سماج جو الميو آهي ته اسان جي ضميرن مان خوف ختم ٿي ويو آهي، نه قانون جو ڊپ، نه خدا جو خوف. اسان اهو به وساري ڇڏيو آهي ته جنهن گرهه ۾ حرمت نه هجي، اهو صرف جسم نه پر سماج کي به بيمار ڪري ڇڏيندو آهي. ڪڏهن اهو سوچڻ جي به ضرورت آهي ته جيڪي ماڻهو مردار يا حرام گوشت سان واپار ڪري رهيا آهن، اهي دراصل انسانيت جا دشمن آهن اهي نه رڳو عوام کي بيمار ڪري رهيا آهن پر نسلن جي صحت ۽ مستقبل سان کيڏن ٿا. هاڻي وقت اچي ويو آهي ته فوڊ اٿارٽي، پوليس ۽ انتظاميا کي گڏجي سخت ترين حڪمت عملي اختيار ڪرڻ گهرجي. اهڙن ڪاروبارن تي رڳو ڏنڊ يا عارضي سيل نه پر مستقل پابندي هڻڻ گهرجي. جن ماڻهن اهڙو ڪاروبار ڪيو آهي، انهن جا نالا عوام آڏو ظاهر ڪيا وڃن، جيئن سماج کين عبرت جو نشان بڻائي. عدالتن کي به اهڙن ڪيسن کي معمولي ڏوهه نه پر "انساني صحت سان ڏاڍ" جي حيثيت سان ڏسڻو پوندو. اهو به ضروري آهي ته عوام پاڻ به جاڳي. جيڪڏهن ڪنهن کي شڪ ٿئي ته ڪنهن هوٽل يا فاسٽ فوڊ سينٽر تي گوشت غيرمعمولي آهي ته ترت رپورٽ ڪري. اسان جي خاموشي ئي انهن بي ضمير ماڻهن جي طاقت آهي.

سنڌ جي سڄڻ جو اي-آئي ماڊل- سائنس جي دنيا ۾ ٽرٽلو!

پروفيسر ڊاڪٽر محمد صادق ميمڻ

(حصو ٻيو ۽ آخري)

غلام فاروق جي ڪاميابي هڪ اهڙو مثال آهي جيڪو سنڌ جي نوجوانن لاءِ الهام جو سرچشمو آهي هڪ ترقي پذير ملڪ جي ننڍڙي شهر مان نڪرندڙ هڪ محقق جو علمي سطح تي اهڙو مقام حاصل ڪرڻ ثابت ڪري ٿو ته جيڪڏهن عزم، محنت ۽ جديد تعليم کي گڏ ڪيو وڃي ته ڪو به مقصد محال ناهي سندس تحقيق اهو ظاهر ڪري ٿي ته سنڌ جا نوجوان نه رڳو قومي پر علمي سطح تي به پنهنجي صلاحيتن جو لوهه مڃرائي سگهن ٿا. سندس ڪم نه رڳو سائنسي برادري لاءِ پر سماج جي هر طبقي لاءِ فخر جو باعث آهي هن جي ڪاميابي سنڌ جي نوجوانن لاءِ هڪ چيلنج آهي ته هو پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ڪندي دنيا کي ڏيکارين ته سنڌ جا ذهن ڪنهن به ميدان ۾ پوئتي نه آهن

ويجهڙائي ۾ سنڌ فارنسڪ سوسائٽي جي زيراهتمام منعقد ٿيل ڪنٽينيوئنگ ميڊيڪل ايجوڪيشن (CME) پروگرام ۾ غلام فاروق کي مهمان خاص جي حيثيت سان دعوت ڏني وئي هن تقريب ۾ پاڪستان جي مختلف حصن مان فارنسڪ ماهرن، جديد ٽيڪنالوجي جي ماهرن ۽ محققن شرڪت ڪئي غلام فاروق جي AI-Driven Post-Mortem Reconstruction ۽ Smart Evidence Mapping جي لائيو مظاهري دوران حاضرين حيران ٿي ويا، ۽ هال تاڙين سان گونجي اٿيو ڪيترن ئي ماهرن جو چوڻ هو ته هي لمحو پاڪستان جي فارنسڪ سائنسز لاءِ اهڙي اهميت رکي ٿو جيئن انسان جو چنڊ تي پهريون قدم سائنس جي تاريخ لاءِ هو هن مظاهري ۾ غلام فاروق پنهنجي ٽيڪنالوجي جي صلاحيتن کي پيش ڪيو جنهن ۾ هن ڏيکاريو ته ڪيئن AI جي مدد سان تحقيقاتي عمل کي وڌيڪ تيز ۽ درست بڻائي سگهجي ٿو هن جي پيشڪش نه رڳو سائنسي طور تي شاندار هئي پر اها سماجي انصاف جي حصول ۾ پڻ هڪ اهم پيش رفت طور سامهون آئي غلام فاروق پنهنجي خطاب ۾ چيو ته آرٽيفيشل انٽيليجنس انساني سوچ جو تسلسل آهي جڏهن اها سوچ انصاف جي خدمت ۾ لڳي ٿي ته ڪو به جرم پوشيده نٿو رهي هي جملو نه رڳو سندس علمي ۽ اخلاقي ويزن جو عڪاس آهي پر اهو پڻ ٻڌائي ٿو ته هو پنهنجي تحقيق کي صرف سائنسي ترقي لاءِ نه، پر سماجي انصاف جي حصول لاءِ پڻ استعمال ڪرڻ چاهي ٿو سندس ماڊل جرم جي تحقيقات ۾ اهڙي درستگي ۽ رفتار آندي آهي جيڪا اڳ ۾ تصور کان ٻاهر هئي هن جي ٽيڪنالوجي جي مدد سان اهي ڪيس جيڪي سالن تائين حل نه ٿي سگهيا هئا، هاڻي گهٽ وقت ۾ حل ٿيندا. هن جي تحقيق نه رڳو سائنسي ميدان ۾ هڪ نئون باب کوليو آهي پر اها سماج ۾ انصاف جي فراهميءَ کي به آسان بڻائي رهي آهي

غلام فاروق جو خواب آهي ته پاڪستان ۾ هڪ نيشنل AI فارنسڪ سينٽر قائم ڪيو وڃي جتي جديد AI ٽيڪنالوجيز جي ذريعي هر ڪيس جو تجزيو ڊجيٽل ٽريس ۽ ٽائيم فريم ويريفڪيشن جي بنياد تي ڪيو وڃي هن جو هي ويزن نه رڳو پاڪستان جي فارنسڪ سائنسز کي جديد بڻائي سگهي ٿو پر اهو علمي سطح تي پڻ هڪ مثال قائم ڪري سگهي ٿو سندس تحقيق ۽ ڪاوشون دنيا جي فارنسڪ ماهرن لاءِ الهام جو سرچشمو بڻجي رهيون آهن هن جو ڪم نه رڳو سائنسي ترقي تائين محدود آهي پر اهو سماجي انصاف جي حصول ۾ پڻ اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي هن جي AI ماڊل جي مدد سان اهي ڪيس جيڪي اڳ ۾ وسيلن جي کوٽ يا ٽيڪنيڪي حدن جي ڪري حل نه ٿي سگهيا، هاڻي تيزيءَ سان حل ٿيندا هي نه رڳو تحقيقاتي عمل کي بهتر بڻائي رهيو آهي پر متاثرين کي جلد انصاف فراهم ڪرڻ ۾ پڻ مددگار ثابت ٿي رهيو آهي

غلام فاروق جي ڪاميابي صرف سندس ذاتي محنت جو نتيجو ناهي پر اها سنڌ ۽ پاڪستان جي سائنسي صلاحيتن جي به عڪاس آهي هن ثابت ڪيو آهي ته جيڪڏهن موقعا ۽ وسيلا فراهم ڪيا وڃن، ته سنڌ جا نوجوان علمي سطح تي به پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ڪري سگهن ٿا. سندس تحقيق جو هڪ اهم پهلو اهو آهي ته اها رڳو سائنسي ترقي تائين محدود ناهي پر اها سماجي انصاف جي حصول ۾ پڻ اهم ڪردار ادا ڪري رهي آهي هن جي AI ماڊل جي مدد سان اهي ڪيس، جيڪي اڳ ۾ وسيلن جي کوٽ يا ٽيڪنيڪي حدن جي ڪري حل نه ٿي سگهيا، هاڻي تيزيءَ سان حل ٿي رهيا آهن هي نه رڳو تحقيقاتي عمل کي بهتر بڻائي رهيو آهي پر متاثرين کي جلد انصاف فراهم ڪرڻ ۾ پڻ مددگار ثابت ٿي رهيو آهي غلام فاروق جي ڪاميابي سنڌ جي نوجوانن لاءِ هڪ چيلنج ۽ الهام آهي هن ثابت ڪيو آهي ته محدود وسيلن، مشڪلاتن ۽ چيلنجز جي باوجود، محنت، علم ۽ عزم سان علمي سطح تي مقام حاصل ڪري سگهجي ٿو

سندس سفر اها به ياد ڏياري ٿو ته سنڌ جا نوجوان نه رڳو قومي پر علمي سطح تي به پنهنجو پاڻ مڃرائي سگهن ٿا. سندس تحقيق ۽ ڪاميابيون اسان کي اهو به سيکارين ٿيون ته جديد ٽيڪنالوجي ۽ تعليم جو صحيح استعمال سماج ۾ مثبت تبديلي آڻي سگهي ٿو هن جي ڪم جي ذريعي سنڌ ۽ پاڪستان جي سائنسي برادري کي علمي سطح تي سڃاڻپ ملي آهي ۽ اهو اسان سڀني لاءِ فخر جو مقام آهي غلام فاروق جي ڪاميابي رڳو هڪ شخص جي ڪهاڻي نه آهي پر اها سنڌ جي علمي، فڪري ۽ سائنسي صلاحيت جو عڪس آهي سندس تحقيق ۽ ويزن ثابت ڪري ٿو ته سنڌ جا ذهن علمي سائنسي نقشو بدلائڻ جي صلاحيت رکن ٿا. سندس خواب ۽ محنت اسان سڀني لاءِ هڪ روشن مثال آهي ۽ اميد آهي ته سندس هي سفر مستقبل ۾ نوان سنگ ميل قائم ڪندو

غلام فاروق جي ڪاميابي سنڌ جي نوجوانن لاءِ هڪ چيلنج آهي ته هو پنهنجي صلاحيتن کي ڪم آڻي ۽ دنيا کي ڏيکارين ته سنڌ جا ذهن ڪنهن به ميدان ۾ پوئتي نه

آمريڪا جي فضائن مان

تاج، جهاز ۽ تماشو - آمريڪا جا ٽُٽل خواب!

راجا زاهد اختر خانزاده

هي رڳو هڪ وڊيو نه هو پر هڪ دور جو آئينو هو. ويهه سيڪنڊ جو هڪ ڊجيٽل خواب، جنهن ۾ سچ کان وڌيڪ غرور ۽ طنز کان وڌيڪ حقيقت لڪل هئي ڊونلڊ ٽرمپ، سون جي تاج ۾، هڪ جنگي جهاز جي ڪاڪ پٽ ۾ ويٺل ڏيکاريو ويو، جنهن تي سونن اکرن ۾ لکيل هو "King Trump". هيٺ زمين تي لکين ماڻهو "No Kings!" جا نعرا هڻي رهيا هئا.

وڊيو ۾ جهاز Kenny Loggins جي مشهور ڌن Danger Zone تي اڏام ڀري ٿو پوءِ نيويارڪ جي آسمان تي پهچي، هڪ ڀورو ليڪوئيڊ يا مايو، جيڪو فضلي يا گند جهڙو لڳي ٿو احتجاج ڪندڙن تي اُڇلائي ٿو هي منظر مزاح نه هو پر جمهوريت جي روح تي هڪ علامتي حملو هو، ان ئي جمهوريت تي جنهن صديون اڳ بادشاهت جي زنجيرن مان آزاديءَ لاءِ جنم ورتو هو.

هن رات نائب صدر جي ڊي وينس جي اڪائونٽ تان ٻي وڊيو پوسٽ ٿي جيڪا ويهه سيڪنڊن جي هئي، جنهن ۾ ٽرمپ کي تاج پهريل هو ۽ هو تخت تي ويٺل ڏيکاريو ويو هو هو مياڻ مان تلوار ڪڍي ٿو ۽ سندس آڏو رعيت سجدو ڪري ٿي هيٺ ڪيپشن لکيل هو: "Have a good night everyone."

اها ئي رات هئي جڏهن آمريڪا جي سمورين پنجاهه رياستن ۾ ماڻهن جو سمنڊ "No Kings Protest" جي بئنرن هيٺ رستن تي نڪري آيو. ڪارا، اڇا، ايشيائي ۽ هسپانوي سڀني جي هٿن ۾ تخت خلاف نعرا لکيل هئا:

"I Pledge Allegiance to No King."

"Democracy ,not Monarchy."

"The Constitution is not optional."

"This is what democracy looks like."

پر آسمان مان جيڪو ڪجهه وسي رهيو هو، اهو ڄڻ چئي رهيو هو "هي طاقت کي پسند آهيو" آسمان مان وسندڙ فضلو يا گند دراصل زمين تي ڪري پيل غرور هو، طاقت جي اها کِل جيڪا پنهنجي ئي رعيت جي زخمن تي مرڪندي آهي پر هيٺ لکين ماڻهو "No Kings" جا بئنر کڻي چئي رهيا هئا ته آمريڪا کي بادشاهه نه پر انصاف گهرجي.

ان وقت سينيٽر برني سينڊرز ميڙ کي خطاب ڪندي چيو 'اسان هتي آمريڪا سان نفرت ڪرڻ نه آيا آهيون. اسان هتي ان سان محبت ڪرڻ آيا آهيون.' اهو جملو رڳو تقرير نه پر هڪ قوم جي ضمير جي گواهي هو. جڏهن اقتدار پاڻ کي بادشاهه سمجهي، تڏهن عوام جي محبت ئي بغاوت بڻجي ٿي اهو جملو سياستدان جو نه پر هڪ دور جو اعتراف هو، ڇو ته محبت اطاعت ناهي گهرندي، سوال ڪندي آهي ۽ سوال ئي قوم جي بقا جا ضامن ٿين ٿا. هي احتجاج آمريڪا جي 250 ورهين جي جمهوري سفر جو ضمير هو.

اهو ملڪ جيڪو ابراهم لنڪن جي ان قول تي بيٺل هو ته 'حڪومت عوام جي، عوام لاءِ ۽ عوام ذريعي هئڻ گهرجي' اڄ ان ملڪ جي آسمان تي بادشاهه جو جهاز اڏامي رهيو هو ۽ وڊيو، موسيقيءَ جي ڌن ۽ تاج جي چمڪ گڏجي سياست جو هڪ نئون مثال بڻجي ويا آهن جتي طاقت اخلاق کان مٿي ۽ طنز حقيقت کان وڌيڪ طاقتور بڻجي وئي آهي. جڏهن Fox News ٽرمپ کان تبصرو پڇيو، هن کلندي چيو:

"They're calling me a king. I'm not a king."

شايد تاريخ هن جملي کي پنهنجي سيني ۾ زخم جيان محفوظ ڪري ڇڏيو، ڇاڪاڻ ته جڏهن طاقت چوي ٿي 'مان بادشاهه ناهيان'، تڏهن اڪثر اها بادشاهت جي تخت تي ويٺل هوندي آهي تاج بدلجي وڃي ٿو پر مزاج ساڳيو رهي ٿو.

آمريڪا جي تاريخ پنهنجي تضادن کان آزاد ڪڏهن به ناهي رهي، اهو ئي ملڪ آهي جتي Mayflower جي مسافرن اميد جو پهريون ٻج پوکيو جتي پهريون Thanksgiving شڪر ۽ صبر جي علامت بڻيو پر ان ئي زمين پنهنجا رستا اصلي قبيلن جي رت سان ٺاهيا. اهو ئي ملڪ آهي، جتي Harriet Tubman غلامن کي رات جي اونداهه ۾ آزادي ڏني، جتي Sojourner Truth چيو: "Ain't I a Woman?" ڇا مان عورت نه آهيان؟ جتي Rosa Parks هڪ سيٽ نه ڇڏيندي تاريخ بدلائي ۽ جتي Martin Luther King Jr. خواب ڏٺو هو هڪ اهڙو آمريڪا، جتي انسان جي سڃاڻپ رنگ سان نه پر ڪردار سان ٿئي.

پر اڄ اهو ئي ملڪ پنهنجي خواب تي کلندو نظر اچي ٿو، طاقت جو جهاز پنهنجي ئي شهرين تي فضلو يا گند وسائي ٿو، اهي ماڻهو جيڪي آمريڪا جا جهنڊا کڻي انصاف جي ٽليءَ ۾ احتجاج ڪن ٿا هي ڪو حادثو ناهي پر هڪ نفسياتي علامت آهي هڪ اهڙي سماج جي جيڪا طاقت جي نشي ۾ پنهنجو اخلاقي آئينو ٽوڙي رهي آهي

صدر ٽرمپ جي وڊيو رڳو سياسي طنز ناهي پر هڪ 'ڊجيٽل بادشاهت' جي اڳڪٿي آهي، جتي سياستدان پاڻ کي تجلت ڏيندڙ سمجهي ٿو ۽ عوام رڳو تبصرن ۽ hashtags ۾ آزادي ڳولي ٿو.

آمريڪا ڪڏهن سڀني جو ملڪ هو. هر رنگ، هر نسل ۽ هر مذهب ان جي تعمير ۾ ڪردار ادا ڪيو. اهو ملڪ جنهن آفريڪا جي زنجيرن کان وٺي ايشيا جي خوابن تائين ماڻهن کي پناهه ڏني جتي آئرش، اطالوي، ميڪسيڪن، پاڪستاني ۽ عرب سڀ گڏ ٿي ان جو حصو بڻيا. اهو رڳو جغرافيو نه هو پر هڪ خيال، هڪ وعدو، هڪ خواب هو پر اڄ سياست جي ورهاست ان خواب جا رنگ ڦِڪا ڪري ڇڏيا آهن. طاقت اتحاد کي ڪمزور ڪيو آهي مذهب ۽ نسل جي فرق "United States" کي "Divided States" بڻائي ڇڏيو آهي

صدر جي حامين "No Kings" مارچ کي "Hate America Rally" سڏيو، جڏهن ته وائيٽ هائوس جي ترجمان ابيگيل جيڪسن کان سوال ٿيو، تڏهن ان رڳو ٻه لفظ چيا: "Who cares?"

ٻه لفظ 'Who cares' اڄوڪي آمريڪا جي تصوير بڻيل آهن. اهو آمريڪا جيڪو شور ۾ پنهنجو آواز وڃائي چڪو آهي اڄ آمريڪا کي سياسي فتح نه پر ضمير جي بيداريءَ جي ضرورت آهي

اهو ياد رکڻو پوندو ته هي ملڪ رڳو طاقتورن جو نه پر سڀني جو آهي. اهي مهاجر جيڪي خواب ڏسي آيا، اهي غلام جيڪي زنجيرن ۾ مسڪرائي ويا، اهي عورتون جن صدين جي خاموشي ٽوڙي ۽ اهي نوجوان جيڪي اڄ سوال ڪرڻ جي همت رکن ٿا اهو ملڪ جيڪو غلاميءَ خلاف اٿيو هو، جنهن عورتن کي ووٽ جو حق ڏنو ۽ جيڪو دنيا جي پناهگيرن لاءِ اميد جو ڏيئو بڻيو، اڄ ان کي پنهنجن ئي شهرين کي ياد ڏيارڻو پئجي رهيو آهي ته جمهوريت تخت سان نه پر برابريءَ سان زنده رهي ٿي

اهو تاج جيڪو اڄ مصنوعي ذهانت (AI) سان ٺهيو، سياسي حقيقي بادشاهت بڻجي سگهي ٿو، جيڪڏهن عوام پنهنجي يادداشت مان سوال ڪرڻ ختم ڪري ڇڏي ته هي اهو لمحو آهي جڏهن تاريخ پنهنجو ساهه روڪي ڏسي رهي آهي ڇا هي اهو ئي ملڪ آهي جيڪو Declaration of Independence ۾ لکي چڪو آهي:

"All men are created equal?" يا اهو رڳو هڪ سوشل ميڊيا پوسٽ بڻجي ويو آهي؟

تاريخ جو قلم خاموش نه رهندو، هڪ ڏينهن جڏهن مؤرخ لکندا 'آمريڪا جي صدر هڪ اي آءِ وڊيو ۾ پنهنجي ئي عوام تي فضلو يا گند اُڇلايو ۽ سندس نائب صدر تاج ۽ تلوار سان عوام کي سجدو ڪرائيندي وڊيو شيئر ڪئي' تڏهن اهو پڻ لکيو ويندو ته اهو وقت هو، جڏهن طاقت اخلاق کي شڪست ڏني ۽ جمهوريت پاڻ تي طنز ڪيو پر شايد اهو به لکڻو پوي ته 'اهو ئي لمحو هو، جڏهن آمريڪا پنهنجي آئين جي روح کي ٻيهر سڃاتو، هي ملڪ ڪنهن هڪ جو نه پر سڀني جو آهي' اڄ جو آمريڪا اهو آهي جتي آزاديءَ جي آواز جي وچ ۾ آمراڻي طنز جو آواز ٻڌجي ٿو، جتي وائيٽ هائوس جو رنگ اڄ به پر مصنوعي روشنيءَ ۾ لڪل سونو تاج بڻجي ويو آهي جتي احتجاج ڪندڙن کي "Hate America Rally" سڏيو وڃي ٿو ۽ سچ ڳالهائيندڙن کي "Antifa" جهڙي دشمن بڻايو وڃي ٿو، هيءَ اها رائد آهي جيڪا هر بادشاهه کي ايندي آهي

پهريان اختلاف رکندڙ کي خاموش ڪراءِ ۽ پوءِ ان کي دشمن ٺاهه. دنيا جي سڀ کان وڏي جمهوريت ۾ اڄ جيڪو ٿي رهيو آهي اهو جمهوريت نه پر بادشاهت جي واپسي آهي هاڻي صرف فرق اهو آهي ته تاج اي آءِ ٺاهي ٿو ۽ دربار Truth Social تي لڳي ٿو.

شايد تاج چمڪندڙ آهي پر تاريخ جو آئينو ان کان وڌيڪ روشن آهي

جيڪڏهن آمريڪا کي ٻيهر سُرخرو يا ڪامياب ٿيڻو آهي ته ان کي پنهنجي بانيءَ جو خواب ياد رکڻو پوندو، جتي رنگ، نسل، مذهب يا نفرت نه پر انصاف، علم ۽ انسانيت تي قوم بيٺل هئي طاقت عارضي آهي پر انصاف دائمي آهي سچ اهو آهي ته آمريڪا ڪنهن هڪ جو نه پر سڀني جو آهي

ڪڻڪ جي نئين پاليسي، آبادگارن جا مسئلا ۽ مستقبل ۾ خوراڪ جو تحفظ

رحمت الله پرڙو

تازو سنڌ حڪومت بينظير هاري ڪارڊ کان پوءِ ڪڻڪ پوکائي ۾ آبادگارن جي مدد ۽ سهڪار لاءِ 9.55 ارب جي ڊي اي پي ۽ يوريا جي مد ۾ ڏيڻ جو اعلان ڪيو آهي اهي ۽ ٻيون زرعي سڌارن لاءِ ڪوششون پنهنجي جاءِ تي بهتر عمل آهن پر گذريل ڏينهن 2025 ۽ 2026 لاءِ نئين ڪڻڪ پاليسي جو وفاقي حڪومت اعلان ڪيو آهي ڪڻڪ، جيڪا ملڪ جي خوراڪ جي سلامتيءَ جو مرڪز آهي اڄ وري به قومي بحث جو محور بڻجي وئي آهي وفاقي حڪومت ايندڙ فصل لاءِ ڪڻڪ جو امدادي اگهه في مڻ 3500 رپيا مقرر ڪيو آهي جڏهن ته سنڌ حڪومت 4200 رپين جو مطالبو رکندي خبردار ڪيو هو ته وڌندڙ زرعي خرچن جي ڪري پوکائيءَ جو بار آبادگار نه کڻي سگهندا پر وفاقي پاليسي انهيءَ تجويز کي رد ڪندي هڪ اهڙو فيصلو ڪيو آهي جيڪو نه رڳو آبادگار، پر عام صارف لاءِ به نئين بحث جو در کولي ٿو هن وقت ڊي اي پي، يوريا، ڊيزل ۽ پيٽرول جي قيمتن ۾ اضافو آبادگارن لاءِ وڏي آزمائش بڻيل آهي هڪ ايڪڙ زمين تي ڪڻڪ پوکڻ جو خرچ گذريل ٻن سالن جي ڀيٽ ۾ لڳ ڀڳ ٻيڻو ٿي چڪو آهي اهڙي صورتحال ۾ 3500 رپيا في مڻ جو اگهه عملي طور تي آبادگار لاءِ نقصان جو سودو بڻجي سگهي ٿو

سنڌ حڪومت، جيڪا زرعي معيشت کي بچائڻ لاءِ ڪوششون ڪري رهي آهي، 9.55 ارب رپين جي سبسڊي ڏيڻ جو اعلان ڪيو آهي ته جيئن ڊي اي پي ۽ يوريا جي قيمت ۾ رليف ملي اهو قدم قابل تعريف آهي پر سوال اهو آهي ته ڇا اها سبسڊي هر حقيقي هاريءَ تائين پهچندي يا وچ وارا نفعو کڻندا؟ ٻئي پاسي آئي ايم ايف جي شرطن ۽ زرعي شعبي تي لاڳو ٿيندڙ ٽيڪسن جا نوان ضابطا به صورتحال کي پيچيده بڻائي رهيا آهن جڏهن عالمي منڊيءَ ۾ خوراڪ جون قيمتون غير مستحڪم آهن. تڏهن ملڪ جي اندر زرعي پاليسين کي ماڻهن جي خوراڪ جي تحفظ سان جوڙڻ لازمي آهي جيڪڏهن آبادگار کي منافعو نه ملندو ته پوکائي گهٽ ٿيندي ۽ پوءِ ملڪ کي خوراڪ جي کوٽ، مهانگائي ۽ درآمد تي انحصار جي صورت ۾ وڏا خطرا پيش ايندا انهيءَ پسمنظر ۾ ضروري آهي ته وفاق ۽ صوبن جي وچ ۾ زرعي پاليسين تي باقاعده هم آهنگي پيدا ڪئي وڃي آبادگارن لاءِ پيداواري لاڳت موجب امدادي اگهه طئي ڪيو وڃي سبسڊيءَ جي ورڇ شفاف طريقي سان ڪئي وڃي ۽ آبي وسيلن، ٻج ۽ مارڪيٽ تائين رسائيءَ جا مسئلا حل ڪيا وڃن ڪڻڪ پاليسيءَ جو اصل مقصد تڏهن ڪامياب ٿيندو جڏهن آبادگار خوشحال، صارف مطمئن ۽ ملڪ خوراڪ جي لحاظ کان محفوظ هوندو رياست کي پنهنجي خوراڪ جي سلامتيءَ کي سياسي فيصلا نه، پر قومي بقا جي اصولن تي قائم رکڻو پوندو

مستقبل لاءِ مشورا: وفاق ۽ صوبن ۾ زرعي پاليسين تي مڪمل هم آهنگي پيدا ڪئي وڃي آبادگار جي پيداواري لاڳت مطابق امدادي اگهه مقرر ڪيو وڃي سبسڊيءَ جي شفاف ورڇ ۽ مانيٽرنگ نظام قائم ڪيو وڃي آبي وسيلن معياري ٻج ۽ مارڪيٽ تائين رسائيءَ جا مسئلا حل ڪيا وڃن زرعي شعبي کي خوراڪ جي تحفظ واري قومي پاليسيءَ جو حصو بڻايو وڃي وفاق کي کپي ته سنڌ ڪافي معاملن ۾ پوئتي پيل آهي خصوصن وڏن عوامي منصوبن ۽ خاص طور زراعت ۽ آبپاشي واري معاملي تي وفاقي حڪومت کي قومي بجيٽ ۾ مناسب حصو وقت سر ڏيڻ کپي هن وقت به ڪڻڪ پوکائيءَ لاءِ آبادگارن کي جيڪو سبسڊي پروگرام رٿيو آهي سو پنهنجي جاءِ تي ساراهه جوڳو عمل آهي پر ڊي اي پي ۽ يوريا ڏيڻ لاءِ جيڪا پاليسي اختيار ڪئي وئي هئي جنهن جو اشتهار به ڊي جي ايگريڪلچر ايڪسٽينشن ڏنو هو سو مناسب نه هو ۽ نه ئي وري وقت سر اهو ڪم ٿي سگهي ها. جنهن ۾ شفافيت جو سوال ضرور سامهون اچي ها. خبر پئي آهي ته حڪومت آبادگارن کي ڊي اي پي ۽ يوريا جي مد ۾ پئسا ڏيڻ چاهي ٿي، دير يا وقت سر بهرحال پئسا ملي سگهن ٿا. باقي ڊي اي پي ڏيڻ ۽ ان کي ورهائڻ ۽ مانيٽر ڪرڻ جنهن ۾ وقت سر شفافيت به هجي سو پڻ غور طلب معاملو ڏسڻ وٽان اچي پيو. اميد ٿي ڪجي ته سنڌ حڪومت هارين ۽ آبادگارن سان جيترو ٿي سگهي زرعي پاليسي 2018 تو 2030 تحت سهڪاري رهندي، جنهن سان سنڌ جي زراعت بهتر کان بهتر ڪري سگهجي ۽ آبادگار کي به ڪڻڪ ۽ ٻين زرعي جنسن جي پوکائي بهتر کان بهتر ٿي سگهي، وفاقي حڪومت کي به قومي پسمنظر رکندڙ پاليسين ۾ صوبن جي ضرورتن ۽ حالتن مطابق ڏسڻ کپي ته جيئن صوبن جي گهرجن، ادارن ۽ عوامي ضرورتن جو وقت سر پورائو ڪري سگهجي.

بندوبست

مير اعظم علي ٽالپر

اڳاٽي زماني (1960ع ۽ 1970ع) ۾ اسان وٽ موسم تبديل ٿيڻ خاص ڪري سيارو اچڻ کان پهرين سياري جي آمد کي ڏسندي سياري جي سرديءَ کان بچڻ ۽ محفوظ رهڻ لاءِ انتظام ڪيو ويندو هو جنهن کي بابا، نانا، برادر (سڀ مرحوم) 'بندوبست' جي نالي سان سڏيندا هئا ۽ اُن دور ۾ سيارو به 15 آڪٽوبر کان ئي شروع ٿي ويندو هو، سرُ تسري ويندا هئا ۽ اُنهن ۾ هڪ سچو سرُ نه پيو ڪوڙو سرُ ٿيندو هو ۽ 15 آڪٽوبر جو سج لهندي لهندي ڪڻڪ ۽ برسيم پوکڻ لاءِ ٻنيءَ ۾ ريج جو پاڻي ڇڏي ريج ڪيو ويندو هو ۽ اُن ئي زماني ۾ سنڌ ۾ قائم ٿيل پهرين شگر مل (فوجي شگر مل ٽنڊو محمد خان) ڪمند جي پيڙهائي شروع ڪرڻ لاءِ چمني ٻاري دونهون ڪڍڻ شروع ڪندي هئي ۽ آبادگارن کي ڪمند مِل تي موڪلڻ لاءِ سلطان ٽلي اڏندڙ ڏيندو هو ۽ اُن وقت ڪمند 2 روپيا مڻ هوندو هو، اڄڪلهه سڀ ڪجهه اُبتو ٿي ويو آهي، هاڻ 15 آڪٽوبر کان نه ته ڪڻڪ ۽ برسيم جو ريج ڇڏيو وڃي ٿو ۽ نه ئي سرُ ڦاٽي ٿو اُن ڪانسواءِ نه ڪمند جون مِلون هلڻ ٿيون، تازو سنڌ سرڪار سنڌ ۾ شگر ملون پهرين نومبر کان هلائڻ لاءِ مِل مالڪن کي اڪ ڊيڪلري هئي پروري مِل جي مالڪن اها سرڪاري اڪ ڏسندي چيو ته اِها اڪ چِلهه بڻجي وئي آهي نه ٿيندي ۽ نه ئي اُن اڪ ڊيڪلري جو ڪو اثر مِل مالڪن مٿان ٿيو نيٺ ٻن ٽن ڏينهن ۾ سنڌ سرڪار خود ئي عزت سان اِهو حڪم واپس به وٺي ڇڏيو، اڳ سياري جي بچاءَ خاطر گهر ۾ ڪوئلن (اڱارن) جون ڇهه کان اٺ ٻوريون نومبر اينديءَ لهرائي رکيون هيون، جيڪي شهر جي ڪٽين واري کوهه (هاڻ پاڪستان چوڪ) تان ٻن پاٽرن ڪمال پاٽي ۽ جملي پاٽي کان ملنديون هيون، جيڪي رنگ جو ڪم ڪندا هئا، جڏهن ته اُن ڪانسواءِ محمد رحيم به ڪوئلن جون ٻوريون گهر پهچائي ويندو هو، ٻٻر جي ٻوري 20 روپيا ته ديوي جي ڪوئلن جي ٻوري ڏهه روپيا ملندي هئي اڄ جيئن ته خبر ناهي ڇو ۽ ڪيئن ذڪر بندوبست جو نڪتو آهي حالانڪ راقم ڪافي ڏينهن کان صحت جو بندوبست ڪرڻ باوجود بيمار رهيو آهي اهڙو ساڳيو بندوبست موجوده سرڪار حڪومت ٺاهڻ وقت به ڪيو آهي اُن جي باوجود به موجوده حڪومت ٻي ٽي مهينا سياسي بيماري ۾ زباني بيانن جي ڪلاڻن واري وائرس جو شڪار ٿي وڃي ٿي ۽ نيٺ اُن کي 'اينٽي بايوٽڪ' ذريعي وري سياسي بيماري جو وائرس ختم ڪري ڇڱو ڀلو ڪري هلايو وڃي ٿو ڇو ته هن حڪومت کي هلائڻ لاءِ پڪو پختو بندوبست اڳواٽ ڪيل آهي. البته هي پراڻي سياسي بيماري آهي حڪومت ۾ ويٺل مسلم ليگ (ن) ۽ پيپلز پارٽي وچ ۾ سٽي يا اڻ سٽي 'فرينڊلي فائٽ' جي نوبت اينٽي ۽ ٽرنٽي رهي ٿي يعني 'دوستانو ميچ' کيڏيو ويندو آهي اُن کي سنڌي ۾ ڀاڪي طور 'نه سٽ تنهنجو نه ڪيهه منهنجي' چئي سگهجي ٿو اها ته وڏن جي وڏي ڳالهه آهي پر اردو جوڻي 'بڙي مياں تو بڙي مياں، چوٽي مياں سبحان الله' وانگر تازو بيان بلاول سنڌ صوبي لاءِ 14 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ ڏنو ۽ 15 آڪٽوبر (اربع) تي روزانه عبرت جي پهرئين صفحي تي پنجن ڪالمن واري هيڊنگ سان شايع ٿيو آهي ته 'سنڌ جو مقابلو ڪنهن صوبي يا شهر سان نه پر دنيا جي ترقي يافته ملڪن سان آهي' سنڌي ۾ چوندا آهن ته ڇٽو ٿيءَ کي نه ٿڪڻ ڪن ڪري، سو بلاول هيءَ بيان جنهن لاءِ ڏنو سو ته ڏنو پر اڳ چيو ويندو هو ته سنڌ جي فلاڻي شهر کي پئرس ڪيو ويندو، پر جيڪو شڪارپور پيرس جهڙو هو سو به اُن جو هوندو نور جت ٿي ويو، هاڻ سنڌ جو مقابلو دنيا سان آهي ڏيو منهن، جنهن ڏينهن بلاول جو اهو بيان اخبارن جي زينت بڻيو. اُن ئي ڏينهن ملڪ جي وڏي ٽيليوزي فلم اسٽار مصطفيٰ قريشي ڪراچي جي خستہ حال روڊ تي صبح جو نماز فجر پڙهڻ ڪانپوءِ ٻاهر واڪ لاءِ نڪتو ته ڪجهه اونداهي ته ڪجهه روشني ۾ هلندي مصطفيٰ قريشي جو پير ڪوٽيل رستي جي ٺهڻ لاءِ کڏ ۾ ڦاسي پيو ۽ هو چِٽو طاق وڃي مُنهن ڀر پٽ تي ڦهڪو ڪري ڪِري پيو، هيلو وڏو جهونو مڙس خبر ناهي ڪيئن پٽ تان اٿيو هوندو؟ حالانڪ سنڌي ۾ چوندا آهن ته جيڪو ٻئي لاءِ کڏ کوٽيندو آهي اُن ۾ پاڻ ڪرندو آهي پر اها کڏ مصطفيٰ قريشي ڪراچي جي روڊ تي ڪنهن لاءِ به نه کوٽي هوندي، جنهن ۾ هُو پاڻ ڪريو ۽ پير جي هلڻ ٽٽي پئي اڪ ۽ چيلهه ۾ ڌڪ لڳا، بقول مصطفيٰ قريشي ته دنيا ۾ پيدل هلڻ وارن لاءِ جدا رستا هوندا آهن ۽ هتي 70 سيڪڙو ماڻهو پيدل هلن ٿا، تن جو ڪهڙو حال هوندو، خاص سنڌ جي اندر هي ته ڪراچي جي حالت آهي جتي رستا ناهن لاءِ ڪوٽين ٿا پر ٺهن ٿا. بهرحال بلاول کي سنڌ جو مقابلو دنيا سان آهي جو جواب 'ترت' ئي ڪراچي شهر جي ڪوٽيل رستي تي ڪرڻ سان ملي ويو هوندو ته ڪراچي جو ڪهڙو حال آهي، جڏهن احمد رشيدي ڪراچي لاءِ هڪ گانو (غير فلمي) 'بندر روڊ سي ڪيماڙي چلي ري ميري گهوڙا گاڙي' ڳايو هوندو ته شايد ڪراچي جو اڄڪلهه جهڙو حال نه هوندو، جنهن لاءِ 'مولا جٽ' جو ڌڪ شاهد آهي حالانڪ مولا جٽ ۾ مولا جٽ چيو هو ته 'جٿون مولا مولي تو نه ماري تي مولا (جٽ) نهين مردا' سو شايد ڪراچي ۾ مولا جي مرضي هئي ته مولا (جٽ) زمين تي ڪري سو ڪِري پيو اُميد ته آئينده لاءِ رستن جو بندوبست ڪيو ويندو.

تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ جيڪو پڙهندو آهي اُهو اڳواٽ بندوبست ڪري پوءِ پڙهندو آهي ڇو ته علم جو وسيع ته ميدان آهي اُن ڪري ڊاڪٽري لاءِ پري ميڊيڪل ۽ انجنيئرنگ لاءِ پري انجنيئرنگ جا سبجيڪٽ مشهور آهن پر ملڪ ۾ جيڪو سڀ کان وڌيڪ علم ۾ ذهين شخص هوندو آهي اُهو سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪرڻ وارو هوندو آهي جنهن به سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪيو اُهو يقينن ذهين، هوشيار ۽ قابليت ۾ پنهنجو مٽ پاڻ هوندو آهي اهڙو قابل عقلمند انسان فضول وقت جي زيان جهڙا فيصلا نه ڪندو آهي ۽ سي ايس ايس پاس ڪندڙ علم جو اڪابر معمولي معمولي ڪم تي ويهي ميٽنگ ڪرڻ لاءِ خواهه مخواهه جو پاڻي ته ولوڙيندو آهي پر چوندا آهن 'جهڙو ديس تهڙو ويس' يا وري مثال آهي ته 'جهڙا ڪانگ تهڙا ٻچا' تازو پنجاب ۾ ٻوڏ دوران هڪ سي ايس ايس پاس مطلب ته ڊي سي صاحب (گجرانوالا) حڪم جاري ڪيو هو ته ٻوڏ متاثرن کي ڪو به خيرات جي ماني ديگ وغيره نه کارائي جيڪڏهن ڪنهن کي خدا ڪارڻ خيرات کارائڻي آهي ته پهرين ڊي سي (مون کان) کان اجازت نامو حاصل ڪري، ڊيو منهن ڊي سي آفيس مان اجازت نامو آسانيءَ سان ۽ سولو ملندو، جيستائين اجازت نامو ملي اُن وقت تائين ٻوڏ متاثر پليءَ بُک تي ويٺا هجن هڪ ٻئي سي ايس ايس پاس ڊي سي صاحب تجزيي طور پاڻ پاڻيءَ ۾ غوطا ڪٽي ٻڌايو ته ٻڏڻ وارن کي هن طرح بچائڻو آهي اُن دوران ٿري گهٽ خود ڊي سي (سيالڪوٽ) ٻڏو ٿي بهرحال اهو ته هو ٻوڏ وارن لاءِ ڊي سي صاحبن جو بندوبست، اصل ۾ ڊي سي يا ڊي سي صاحب تڏهن مقرر ٿيندو هوندو، جڏهن هو سي ايس ايس جو امتحان پاس ڪندو هوندو، البته اڳ سنڌ ۾ پڙهڻ ۽ پاس ٿيڻ لاءِ هڪ مثال ڏنو ويندو هو ته 'اُن ٿئي پاس ٿيو آهين ڇا' تازو اخبارن ۾ هڪ اهڙي ڊي سي صاحب جو بيان نظرن مان گذريو جنهن ضلعي ۾ تمباڪو نوشي کي خطرناڪ سمجهندي (سرڪاري لطيفي جهڙو) نوٽيفڪيشن جاري ڪري ڇڏيو آهي (ظاهر آهي ته هي ڊي سي صاحب به سي ايس ايس ڪيل هوندو) ڊي سي جهڙو ماڻهو اهڙا بيان عوام جي فائدي وارا ڇئي ٿئي پر اُنهن مان ٽڪو به عوام کي فائدو نه ملي ته پوءِ اهڙا وقت جي زيان جهڙا بيان ڏيڻ ڪٿي جي عقلمندي آهي؟ بيان ۾ ضلعي انتظاميا عوام کي اڪ ڊيڪلريئندي چتاءُ ڏنو آهي ته ضلعي ۾ سگريٽ نوشي تي سخت پابندي آهي اُن ڪري سرڪاري ته سرڪاري پر خانگي جاين تفريحي ماڳن ۽ عوامي هنڌن تي سگريٽ پيئڻ منع آهي سموڪنگ ايريا به ختم ڪيا ويا آهن اشتري تري رکڻ جي به اجازت نه هوندي، شايد اهڙو فيصلو وارو نوٽيفڪيشن جاري ڪرڻ واري ڏينهن تي ڊي سي صاحب وٽ پيو ڪو ڪم نه هو يا وري ڪو خاص ڪم نه هو ۽ سڀ ڪم ضلعي جا لهي چُڪا هئا ۽ صرف تمباڪو نوشي واري فيصلي کي وڏو اهم ڪم سمجهندي اُن تي ميٽنگ ڪري تمباڪو نوشي بند ڪرڻ لاءِ اُن جو 'بندوبست' ڪيو ويو، حالانڪ تمباڪو نوشي لاءِ پاڪستان ريلوي جي هر هڪ گاڏي ۾ سيٽ جي مٿان لکيل هوندو آهي 'تمباڪو نوشي ممنوع هي' پر اُن هيٺان سيٽ تي سگريٽ جو موالي سگريٽ پنهنجي هٿ ۾ جهلي چار تمبر تي سوٽا ويٺو هڻندو آهي هاڻ ڊي سي صاحب جو فرمان ته ضلعي ۾ تمباڪو نوشي منع آهي اُن منع نامي ۾ ٻڌايل جاين جي تفصيل ۾ سئنيما، رانڌ جا ميدان، اسپتال وغيره لکي جتي ڪوري واري ديگهه ڪرڻ بدران صاف صاف لکيو وڃي ها ته پوري ضلعي اندر ڪٿي به سگريٽ پيئڻ تمباڪو نوشي جي بندش آهي اُن لاءِ ڊسٽرڪٽ امپليمينٽيشن ۽ مانيٽرنگ ڪاميٽي تماڪ تي ڪنٽرول ۽ عمل ڪرائيندي، اُن ڪانسواءِ ضلعي ۾ نو سموڪنگ جا بورڊ ٺهرائي لڳرائي هٽايا ويندا، بيان ۾ بورڊن جو تعداد لکيل نه آهي بورڊن جي پيسن مان (جشن پاڻي) تيل پاڻي جا ڦوڪڙ به تڪرندا، جيئن ريلوي پٽڙي تي پٿرن ۽ سرڪاري ٺيڪن مان رقم تڪرندي آهي هن بيان سان موالين جو حقو پاڻي بند ڪرڻ جو بندوبست ڪيترو موثر رهندو سو وقت ٻڌائيندو، ملائيشيا ۽ سنگاپور گهمندڙ ۽ رهندڙ هڪ عزيز ٻڌايو ته اهڙي پابندي اُنهن ملڪن ۾ به نه آهي ته آهي ڪراچي ايئرپورٽ تي کُلي ميدان ۾ سگريٽ پيو، ملائيشيا ۽ سنگاپور جي هوائي اڏن ۾ شيشي جا ڪمرا ٺهيل آهن پر تازو هي بيان پڙهندي مهدي حسن جو گانو ياد اچي ويو آهي ته 'ڪيسي ڪيسي لوگ هماري جي کو جلاني آجاتي هين' بهرحال هن تحرير لکڻ لاءِ پهرين کان ڪو به بندوبست نه ڪيو ويو هو، هي محض هڪ اتفاقي بندوبست سمجهيو وڃي

اڄوڪو ڏينهن ..... 21 آڪٽوبر

عثمان علي انصاري

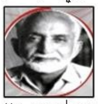

اڄ مشهور عالم، اديب ۽ تعليمي ماهر عثمان علي انصاريءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هيءُ ناليوارو انسان 21 آڪٽوبر 1901ع تي شڪارپور ۾ ڄائو، مئٽرڪ جو امتحان شڪارپور مان ۽ انٽر جو امتحان علي ڳڙهه مان پاس ڪيائين. هن بي اي جي سند بمبئي يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪئي. هن صحافت ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ پڻ حاصل ڪيو. اڳتي هلي ايم اي جي سند به حاصل ڪيائين. هن خلافت تحريڪ ۽ هجرت تحريڪ ۾ به حصو ورتو. هن هاءِ اسڪول جي استاد طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي ۽ مختلف اسڪولن ۾ هيڊماستر ۽ پرنسپال طور خدمتون سرانجام ڏنائين 1940ع کان 1947ع تائين ايجوڪيشنل انسپيڪٽر طور ڪم ڪيائين 1950ع ۾ ڊائريڪٽر آف پبلڪ انسٽرڪشن سنڌ جهڙو اهم عهدو ماڻيائين ۽ انهيءَ ئي عهدي تان 1947ع ۾ رٽائر ٿيو. 1940ع ۾ سائين جي ايم سيد سنڌ جي تعليم جو وزير هو جنهن عثمان علي انصاريءَ کي سنڌي ادب جي مرڪزي صلاحڪار بورڊ جو ميمبر مقرر ڪيو. سنڌي لغت جي تياريءَ واري ڪميٽيءَ جو پڻ ميمبر رهيو. گڏوگڏ ٻين به ڪيترين ئي تعليمي ڪميٽين جو ميمبر ٿي ڪم ڪيائين. پاڻ سنڌي ادبي بورڊ جو سيڪريٽري پڻ رهيو. هن حضرت سچل سرمست رح جو ڪلام گڏ ڪري سچل جو رسالو ترتيب ڏنو جنهن کي سندس وڏي ادبي ڪارنامي طور ياد ڪيو وڃي ٿو. ان کان علاوه ٻيا به ڪيترائي ڪتاب لکيائين. هن 2 سيپٽمبر 1962ع تي وفات ڪئي.

عبدالوهاب ناظم طيباڻي

شڪارپور سان واسطو رکندڙ هن نامور شاعر ۽ ادب دوست انسان جو جنم دوست محمد طيباڻيءَ جي گهر 21 آڪٽوبر 1905ع ۾ ٿيو هن شڪارپور جي اسڪولن مان تعليم حاصل ڪئي، ان بعد بئراج کاتي ۾

عبدالفتاح ميمڻ

هن مشهور قانوندان ۽ سياستدان جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1920ع ۾ شڪارپور ۾ ٿيو هن بي اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪرڻ کان پوءِ لاڙڪاڻي ۾ وڪالت شروع ڪئي سياسي طور تي عمر جو گهڻو حصو پاڪستان مسلم ليگ سان لاڳاپيل رهيو 1952ع ۾ سنڌ ليجسليٽو اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو 1963ع ۾ سعودي عرب ۾ پاڪستان جو سفير مقرر ٿيو 1967ع ۾ وطن واپس اچي ڪراچيءَ ۾ سنڌ هاءِ ڪورٽ ۽ سپريم ڪورٽ جي وڪيل طور ڪم ڪيائين هن ايس ايم لا ڪاليج ۾ پڻ پڙهايو هن انگريزيءَ ۾ چار ڪتاب لکيا تاريخ 31 جنوري 2002ع تي سندس زندگيءَ جو سفر پڄاڻيءَ تي پهتو.

رشيده حجاب

اڄوڪو ڏينهن سنڌي ٻوليءَ جي برک ليکڪا رشيده حجاب جي يادگيري ڏياري ٿو ڊاڪٽر پروين موسيٰ ميمڻ پنهنجي ڪتاب 'ماڻڪ موتي لال' ۾ هن جي جنم جي تاريخ 21 آڪٽوبر 1942ع لکي آهي ڊاڪٽر دُرمحمد پٺاڻ به پنهنجي ڪالمن ۾ ساڳي تاريخ لکي آهي البت سنڌيانا انسائيڪلوپيڊيا ۾ 31 آڪٽوبر 1943ع لکيل آهي هن جو اصل نالو رشيده بيگم هو ۽ هوءَ شڪارپور ۾ نورمحمد مغل جي گهر ۾ پيدا ٿي هن ابتدائي تعليم گاڏي کاتي حيدرآباد جي گرلز پرائمري اسڪول مان حاصل ڪئي 1962ع ۾ زبيده گرلز ڪاليج حيدرآباد مان بي ايس سي (باٽني) جو امتحان پاس ڪيائين ۽ 1964ع ۾ ساڳئي مضمون ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ مان ايم ايس سي ۽ پي ايڇ ڊي جي سند حاصل ڪيائين هن آمريڪا جي نيو جرسي يونيورسٽيءَ مان پوسٽ ڊاڪٽريٽ پڻ ڪئي، هن تعليم کاتي ۾

مختيار اٽڙ

مرزا "حجاب سراپا حجاب" جي نالي سان هڪ ڪتاب ڇپرايو آهي جنهن ۾ رشيده حجاب جون 29 ڪهاڻيون، 2 مضمون، سفرنامون ۽ انٽرويو شامل آهن

عبدالله حسين هارون

اڄ مشهور سياستدان عبدالله حسين هارون جي جنم جو ڏينهن آهي هو 21 آڪٽوبر 1950ع تي ڪراچيءَ جي ڪڇي ميمڻ جي هڪ سرنديءَ واري خاندان ۾ پيدا ٿيو هو مشهور سياستدان ۽ سماج سڌارڪ سيٺ حاجي عبدالله هارون جو پوٽو آهي هن ابتدائي تعليم ڪراچيءَ جي گرامر اسڪول مان حاصل ڪئي ۽ وڌيڪ اعليٰ تعليم ڪراچي يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين هن پنهنجي سياسي سفر جي شروعات 1970ع ۾ پاڪستان مسلم ليگ جي ڪوآرڊينيٽر طور ڪئي 1979ع کان 1985ع تائين ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن ۾ ڪائونسلر طور خدمتون سرانجام ڏنائين 1980ع کان 1982ع تائين ڪراچي پورٽ ٽرسٽ جو ٽرسٽي رهيو. 1985ع کان 1988ع تائين سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر رهيو هو 1985ع کان 1986ع تائين سنڌ اسيمبليءَ جو اسپيڪر ۽ 1986ع کان 1988ع تائين سنڌ اسيمبليءَ ۾ مخالف ڌر جو اڳواڻ رهيو پاڻ انسٽيٽيوٽ آف بزنس ايڊمنسٽريشن ڪراچي ۽ ڪراچي اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪارپوريشن جي بورڊ آف گورنرس جو ميمبر رهيو. انهيءَ کان علاوه ٻين به ڪيترين ئي سياسي ڪاروباري ۽ سماجي تنظيمن سان لاڳاپيل رهيو. هن 2018ع واري نگران حڪومت ۾ وفاقي وزير طور به ڪم ڪيو هن 2008ع کان 2013ع تائين پاڪستان

حاصل ڪئي ۽ اڳتي هلي ايم اي ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪري وڪالت شروع ڪيائين وڪالت سان گڏ هن کي ادب سان به گهري دلچسپي رهي سندس لکيل ڪتابن ۾ "اسلامي اڪابر" ۽ "سنڌي انگلش ڊڪشنري" شامل آهن هن 21 آڪٽوبر 1967ع تي وفات ڪئي

نورالدين نفيس ٿهيم

هن نامور شاعر جو جنم پهرين فيبروري 1961ع تي سجاول ضلعي جي شهر جاتيءَ ۾ ٿيو ابتدائي تعليم جاتيءَ مان حاصل ڪيائين ۽ ان کان پوءِ سجاول ۾ علم جي اُڃ اجهايائين هن 1980ع ڌاري ادبي ڪيتر ۾ پير پاتو سندس لکڻين ۾ مزاحمت جو عنصر نمايان نظر اچي ٿو هن نه فقط ڊراما، ڪهاڻيون ۽ ڪالم لکيا پر گڏوگڏ شاعري به ڪيائين هن 21 آڪٽوبر 2015ع تي هن دنيا مان موڪلايو

شهباز دراني

شهباز دراني ريڊيو، ٽيليويزن ۽ فلم جو مشهور اداڪار هو. اڄ سندس ورسيءَ جو ڏهاڙو آهي هن پلوڙ اداڪار 31 ڊسمبر 1935ع تي نيو سعيدآباد ويجهو ضلعي مٽياريءَ جي ڳوٺ رحيم خان پارنگ ۾ اکيون کوليون هن 1954ع ۾ هالا مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو ان بعد سول ٽيڪنالاجيءَ ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ حاصل ڪيائين هن آبپاشي کاتي ۾ سب انجنيئر طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي ۽ ايگزيڪيوٽو انجنيئر طور رٽائر ٿيو هن 1965-66ع ڌاري فلم رنگ محل ۾ ڏاڙيل جو ڪردار ادا ڪري پنهنجي فني سفر جي شروعات ڪئي ساڳئي سال پشتو فلم يوسف خان شهربانو ۾ اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريائين فلم رنگ محل کان پوءِ هن غيرت جو سوال، پرو چانڊيو

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-I ڏگهڙي
(روبرو جناب انچارج ارشد علي سمون)
فيملي سوٽ نمبر 85 سال 2025

پرڪاش پٽ ڪرشن ذات ڪاريا (لوهر) هندو رهندڙ نيو ڪالوني وارڊ نمبر 07 تعلقو ڏگهڙي ضلعو ميرپورخاص....پلينٽف....خلاف: شريمتي پارس ڌيءُ وشنو ڪاريا (لوهر) هندو رهندڙ وارڊ نمبر 06 پاڙو غريب آباد بدين....ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف سوٽ فار ٽرمينيشن آف ميرج باءِ وي آف جڊيشل سيپريشن لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته تاريخ 27-10-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول اينڊ فيملي جج اينڊ جي.ايم-I ڏگهڙي

ڪورٽ نوٽيس

سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم ميرپورخاص
فيملي سوٽ نمبر 102 سال 2025

مسمات دعا ڌيءُ محمد جمن مسلم بالغ ذات ملاح رهندڙ اشتياق ٽائون ويجهو انڙ چوڪ ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: امير بخش پٽ محمد رفيق مسلم بالغ ذات ڪلرو رهندڙ پهاول ڪلرو تعلقو سامارو ضلعو عمرڪوٽ...ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ، رڪوري آف ڏاوري ڏاوري آرٽيڪلز اينڊ مينٽيننس لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته تاريخ 03-11-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول اينڊ فيملي جج اينڊ جي.ايم ميرپورخاص

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج ڄامشورو
فيملي سوٽ نمبر Nil سال 2025

مسمات لبنيٰ سمون...پلينٽف...خلاف: اياز سمون پٽ محمد حسين مسلم بالغ رهندڙ هائوس نمبر BB-248 محلا قلندري احمد شاهه بخاري روڊ ضلعو سائوٿ ڪراچي...ڊفينڊنٽ.

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته تاريخ 27-10-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر ...

ڪورٽ نوٽيس

سول/فيملي جج اينڊ جي.ايم-III ميرپورخاص
فيملي سوٽ نمبر...... سال ....

مسمات رضيہ ڌيءُ لال محمد ذات کهري رهندڙ ڳوٺ ڪيهري تعلقو سنڌڙي ضلعو ميرپورخاص...پلينٽف...خلاف: خدا بخش پٽ نوڪر علي ذات ڪيهري رهندڙ حيات ڪهيري ويجهو ريلوي ڦاٽڪ سانگهڙ بس اسٽينڊ شهدادپور ضلعو سانگهڙ. سيل نمبر: 0313-8359548، 0308-9775532...ڊفينڊنٽ

نالي مٿين ڊفينڊنٽ ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ، رڪوري آف مينٽيننس آف ڏاوري آرٽيڪلز لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي. تنهنڪري توهان کي هن اخبار جي اشاعت ذريعي آگاهه ڪجي ٿو ته تاريخ 23-10-2025 تي وقت 8.30 بجه صبح جو ...

عام اطلاع

هر خاص ۽ عام کي اطلاع ٿو ڏجي ته عرضدار نالي عبدالڪريم ڪوسو ولد غلام حسين رهندڙ ڳوٺ حاجي پليو ڪوسو تعلقو حيدرآباد اسان کي درخواست ڏني آهي ته سندس نالي (1) مسمات خانزادي ولد قادر بخش ڙال غلام حسين تاريخ 14-03-2011 (2) غلام حسين ولد جعفر خان تاريخ 08-04-2012 تي فوت ٿي ويا آهن جنهن جي نالي تي زرعي زمين/ سروي نمبر 219 ديهه بلوري ۽ سروي نمبر 296/A.B 20/ AB، 304 ۽ ٻيا ديهه گجاڻ ٽپو اي- تندو فضل تعلقو حيدرآباد ۾ آهي جنهن جو فوتي ڪاتو تبديل ڪري ڏنو وڃي فوتي فوت ٿيڻ ڪانپوءِ هيٺ ڄاڻايل قانوني ۽ حقيقي وارث ڇڏيا آهن اهڙي گواهي ٻن گواهن جلسہ عام / بيان ۾ ڏني آهي ٻنهين فوتين جا وارث ساڳيا آهن (1) عبدالڪريم (پٽ) (2) عبدالشڪور (پٽ) (3) عبدالغني (پٽ) (4) زمان حسين (پٽ) (5) مسمات زيب النساء (ڌيءَ) (6) مسمات ڪريمان (ڌيءَ) (7) مسمات رخسانہ (ڌيءَ)، (8) مسمات ملوڪ زادي (ڌيءَ) (9) مسمات شريفان (ڌيءَ) (10) مسمات حليسان (ڌيءَ). جن جي نالي تي فوتي ڪاتو تبديل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي جيڪڏهن مٿين وارثن ڪانسواءِ فوتين جو ٻيو ڪوبہ جائزوارث هجڻ جي دعوي ڪري ٿو يا ڪيس فوتي ڪاتو تبديل ڪرڻ تي ڪو اعتراض هجي ته هن اشاعت شايع ٿيڻ جي (07) ڏينهن جي اندر سمورن دستاويزي ثبوتن سان گڏ هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس واقع بنگلو A/4 جي او آر ڪالوني حيدرآباد ۾ روبرو پيش ڪري.معياد گذرڻ بعد فوتي ڪاتا تبديل ڪيا ويندا ۽ ڪوبہ اعتراض يا دعويٰ قابل قبول نہ هوندو

مختيارڪار تعلقو حيدرآباد

بقايا	1	4 ڄڻا مارجي ويا

عامل مهر ۾ مهر برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ سخت فائرنگ جي ڏي وٺ ٿي، جنهن جي نتيجي ۾ چار ڄڻا اجل جو شڪار ٿي ويا ۽ هڪ عورت سميت ست ڄڻا زخمي ٿيا، پوليس موجب، ...

سنڌ جي وڪيل برادري تہ صرف وڪيلن جي اهم مسئلن تي پر انهي سان گڏ سنڌ جي اهم مسئلن جي حل جي لاءِ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪندي رهي آهي اسانجي ڪوشش رهندي تہ عوام جا پرچلا ٿي بيهو ان موقعي تي وڪيل عبدالغفار تاريجو،وڪيل شوڪت راهمون،وڪيل محبوب ڪبري ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.ان موقعي تي آيل مهمانن کي سنڌي اجرڪن جا تحفا پيش ڪيا ويا.

بقايا	5	احتجاج

مبينا طور اغوا ٿي ويل گهرواري ۽ پٽ جي بازيابي لاءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪيو. ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ پورهيت اظهار علي سومرو پنهنجي ڌيءُ ساٿنا ۽ پٽ سجاد علي سومرو سان گڏجي ميڊيا آڏو داتهيندي چيو تہ باڻر سهري دلبر سومرو پنهنجي ساٿين نثار احمد سومرو، ارشاد علي، ضمير سومرو نويد ڪڪراڻي، ابراهيم بروهي، رجب ڪلهوڙو ۽ ٻين سان گڏجي منهنجي گهر ۾ داخل ٿي ڪري زبردستي گهرواري پارس ۽ ٽن ٻارن کي اغوا ڪرڻ سان گڏ سونا زيور، روڪ رقم، موبائيل فون ۽ ٻيو سامان کڻي فرار ٿي ويا، هن اپيل ڪئي تہ معاملي جو نوٽيس وٺي باڻر سهري ۽ سندس ساٿين خلاف ڪاروائي ڪرڻ سان گڏ زال ۽ پٽ کي بازياب ڪرائي انصاف ڪيو وڃي.

بقايا	6	بريفنگ

دادو ۾ ٻارن جي حقن لاءِ سرگرم تنظيم سي آر سي جو تعاون بہ سراهہ جوڳو آهي، جيڪي پوليس سان گڏجي ٻارن جي سڃاڻپ ۽ بحفاظت حوالي ڪرڻ واري عمل ۾ اهم ڪردار ادا ڪندا رهندا آهن.

بقايا	13	سوڳ جي لهر

سرڪار ۽ صحت کاتي کو بہ سهڪار تہ ڪيو علائقي ۾ سوڳ واري لهر ڳوٺ حبيب الله بروهي واسي پورهيت نوجوان حسن علي بروهي 5 ڏينهن اڳ قطر ۾ روڊ حادثي سبب فوت ٿي ويو هو جنهن جو لاش ڪراچي ايئرپورٽ پهچڻ بعد ايمبوليئنس وسيلي اباڻي ڳوٺ پهچي ويو آهي جتي جنازي نماز بعد تدفين ٿيندي ان سلسلي ۾ سندس مائٽ ممتاز بروهي ٻڌايو تہ حسن بروهي قطر ۾ ٻارهن سالن کان رهندو هو ۽ ڊرائيور طور مزدوري ڪندو هو جتي نامعلوم گاڏي جي زوردار ٽڪر لڳڻ سبب فوت ٿيو هو پاڪستان گورنمنٽ کو بہ سهڪار تہ ڪيو سرڪاري سطح تي ڪا بہ ايمبوليئنس تہ ملي سگهي پنهنجي مدد پاڻ تحت پاڻ اچ پنجن ڏينهن بعد فوتي جو لاش مليو آهي

بقايا	14	ٻارڙا اسپتال داخل

ڪان وڌيڪ ٻارڙا مليريا ۾ مبتلا ٿيڻ سبب سٽي اسپتال ۾ داخل ڪيا ويا آهن. وارثن موجب اسپتال ۾ دوائن جي سخت کوٽ آهي، جنهن ڪري مريضن ...

تشانو بڻائي ڏڪا ڏئي گهر مان ڪڍي ڇڏيو آهي . هن چيو هي رستن تي پيرسني ۽ معزوري واري حالت ۾ دربدري واري زندگي گذاري رهيو آهي ڪير سندس جي داڻهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي . هن وڌيڪ ٻڌايو هي دل جو مريض آهي جڏهن تہ فالج جو اٽيڪ پڻ ٿيل اٿس پر ان باوجود هن جي پٽ اڪرم فوجي گڏريل ڪيٽرن مهينن کان گهر اندر هن کي سخت تشدد جو تشانو بڻائي بڪ ۽ اڃ تي ڪمري ۾ بند ڪري رڪندو هو . هن چيو تہ جنهن گهر تي هن جي نافرمان پٽ قبضو ڪري هن کي ڏڪا ڏئي ڪڍي ڇڏيو آهي اهو گهر هن جي ملڪيت آهي هن پٽ کان لاتعلقي ظاهر ڪري ڇڏي آهي . هن ڊي آئي جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي نوشهرو فيروز ڊي ايس پي پريا ۽ ايس ايڇ او پرياروڊ کان اپيل ڪئي آهي تہ ظالم نافرمان پٽ کان گهر خالي ڪرائي سخت ڪاروائي ڪئي وڃي جيئن هي باقي زندگي گهر ۾ رهي گذاري سگهي

بقايا	20	ورتو ويو

ڪميٽي بابت قائم ڊسٽرڪٽ ڪوآرڊينيشن ڪميٽي جو اجلاس ڊي سي آفيس جي دربار هال ۾ ٿي گذريو اجلاس ۾ نيشنل ايڪشن پلان تحت گذريل مهيني ڪيل ڪاروائين جو جائزو ورتو ويو ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر عبدالصمد نظاماڻي صحت کاتي جي عملدارن کي هدايت ڪئي تہ ...

سبب ڏار ڏار زهريلي جيت مار دوا پي آپگهات ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي جن کي تعلقہ اسپتال ٽنڊوآدم آندو ويو جتي ڊاڪٽرن سندن حياتيون بچائي ورتيون

بقايا	24	ريلي

طرفان ريجنل آفيس کان آگاهي ريلي ڪڍي وئي، جيڪا شهر جي مختلف روڊن رستن کان ٿيندي پريس ڪلب اڳيان پهتي، جڏهن تہ ريلي ۾ ڊي ايڇ او لاڙڪاڻو شوڪت علي ابڙو ڊي اي او پرائمري انيس الرحمان جلباڻي، اي ايم ايس سي ايم سي ڊاڪٽر عبدالرشيد جوڻيجو ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر پرائمري عبدالرشيد چانڊيو آرٽس اينڊ ڪامرس ڪاليج جي صدر پروفيسر ڊاڪٽر سهيل احمد شيخ، ڊپٽي ڊائريڪٽر چائلڊ پروٽيڪشن لاڙڪاڻو ڊويزن گدا حسين عباسي سميت پاڪستان بيورو آف اسٽيٽسٽڪس جي آفيسر ذيشان علي ميمڻ، فضل الله ميمڻ، وقار احمد سومرو، محمد انيس پنهور، مسعود اختر سومرو، شمشاد ميراڻي، عبدالفتاح ڏهر توڙي مختلف اسڪولن جي ٻارڙن هٿن ۾ بئنر ۽ پلي ڪارڊ کڻي وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي مٿين عملدارن ريلي کي خطاب ڪندي چيو تہ جڏهن ادارا صحيح شماريات جي بنياد تي گڏ ٿين ٿا تڏهن پاليسيون انهن ماڻهن جي حقيقي ضرورتن جي عڪاسي ڪن ٿيون، اڄ جي ريلي اسان ...

پوساڻجڻ سبب سندس طبيعت خراب ٿي وئي هئي جيڪو ڪم تان موٽي گهر آيو اڄ ڪيس اوچتو بخار ٿي پيو جنهن جي مون ڪيس دوا پڻ ڏني جنهن جي کائڻ بعد طبيعت وڌيڪ خراب ٿي ويس ڪيس سڪرنڊ اسپتال کڻي آياسين جتي هو فوت ٿي ويو آهي. سڪرنڊ پوليس مطابق معاملي جي وڌيڪ جاچ ڪري رهي آهي هوڏانهن همدرد فري ايمبولينس سروس ذريعي سندس لاش کي تعلقہ اسپتال کان گهر پهچايو ويو

بقايا	28	اسپتال داخل

پيا زخمين کي سول اسپتال خيرپور منتقل ڪيو ويو ٻڌايو پيو وڃي تہ موٽر سائيڪل سوار ٽئي ڄڻا چانڊيا موڙ کان شهر طرف وڃي رهيا هئا تہ اوچتو ڪين ڪار جو ٽڪر لڳو جنهن جي نتيجي ۾ 3 ڄڻا سخت زخمي ٿي پيا جن کي سول اسپتال خيرپور منتقل ڪيو ويو آخري اطلاعن تائين واقعي جو ڪيس تہ ٿي سگهيو هو.

بقايا	29	واٿهڙو قتل

ڏٺي حاڪم جتوئي سميت ٻن واٿهڙو منظور ڪورائي ۽ ضمير توٽيو کي گوليون هڻي بيدرديءَ سان ٿڏي تي قتل ڪري ڇڏيو گولي لڳڻ سبب هڪ ڄڻو سعيد جتوئي سخت زخمي ٿي پيو. اطلاع تي ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس واقعي واري هنڌ پهتي جتي پوليس واقعي بابت تفصيل ...

ٿيا، جن کي فوري طور ويجهو اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي ڪين طبي امداد ڏني پئي وڃي، پوليس موجب، اطلاع ملندي ئي محمود باغ ٿاڻي جي وڏي نفري موقعي تي پهچي وئي، پر ايجا تائين ڪا گرفتاري عمل ۾ نہ آئي آهي، علائقي ۾ تڪرار ۽ ڇڪتاڻ برقرار آهي ۽ ٻنهي ڌرين جا ماڻهو مورچہ بند آهن.

بقايا	27	خدشو

نياز علي سرائي گهر اندر پراسرار طور فوت ٿي ويو سندس لاش تعلقہ اسپتال سڪرنڊ آندو ويو جتي اسپتال ۾ موجود فوتيءَ جي گهر واري مسمات راڻي ميڊيا کي ٻڌايو تہ منهنجو مڙس اعجاز 3 تي ڏينهن اڳ سڪرنڊ شهر اندر نالي جي صفائيءَ دوران ساهہ ...

آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر هاءِ وي ڊويزن شڪارپور

NO.XEN/HWAY:/TC/G_55/5042/2025 Dated:20_10_2025

واڌارو

هن آفيس جي تسلسل ۾ NIT نمبر TC/G-55/5036/2025 تاريخ: 17-10-2025 هيٺ ڏنل ڪم کي NIT ۾ شامل ڪيو ويندو

سيريل نمبر	ڪم جو نالو	ڪٿيل لاڳت	5% سوٽي رقم	ٽينڊر في	رڪوائرمينٽ	تڪميل جو مدو
	SAP پروگرام 2025-26					
01	تعلقي شڪارپور ۽ خانپور جي مختلف ڳوٺن ۾ سولر لائيٽن جي انسٽاليشن.	30.000	1.500	5000	ڪئٽيگري C-5 (CE-01, CE-10, PEC CFY	12 مهينا
02	تعلقي شڪارپور ۽ خانپور جي مختلف ڳوٺن ۾ سولر لائيٽن جي انسٽاليشن.	20.000	1.000	5000	ڪئٽيگري C-5 (CE-01, CE-10, PEC CFY	12 مهينا
03	ٽينڊر جاري ڪرڻ جي آخري تاريخ ۽ وقت صبح جو 09:30 وڳي تائين هوندي. اخبار / ايس پي پي آر اي ويب سائيٽ ۾ اين آءِ ٽي جي اشاعت / ميزباني ڪانپوءِ صبح جو 10:30 وڳي تائين واپس وصول ڪيا ويندا ٽينڊر (ٽيڪنيڪل تجويزون) ساڳئي ڏينهن تي صبح 10:30 وڳي کوليا ويندا	10-11-2025			25-11-2025	

سيئي شرط ۽ ضابطا ساڳيا رهندا.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
هاءِ ويز ڊويزن شڪارپور

INF-KRY.NO.3435/2025

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT

شڪارپور لڳ مهر برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ ۾ 4 ڄڻا مارجي ويا، ڪيترائي زخمي

ڳوٺ عامل مهر ۾ وڻ وڍڻ تان تڪرار سبب ڌرين هڪٻئي تي شديد فائرنگ ڪري ڏني

گولين لڳڻ سبب غلام سرور ۽ راهيپ مهر موقعي تي ئي مارجي ويا، علاج دوران پيرل مهر عورت به فوت ٿي وئي

فائرنگ ۾ هڪ عورت سميت ڪيترائي ماڻهو زخمي ٿي پيا ڪين فوري طور اسپتال منتقل ڪيو ويو

صورتحال تي ضابطو آڻڻ ۽ وڌيڪ ڪنهن ناخوشگوار واقعي کان بچڻ لاءِ اضافي نفري مقرر ڪئي وئي آهي: پوليس

لکي غلام شاهه /شڪارپور (نمائندن وٽان) مهر برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ جي نتيجي ۾ 4 ڄڻا مارجي ويا ۽ ڪيترائي زخمي ٿيا. شڪارپور جي علائقي محمود باغ ٿاڻي جي حدن ۾ واقع ڳوٺ

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

لکي غلام شاهه: مهر برادري جي تڪرار ۾ مارجيل ويلن جا لاش ايمبولينسن ۾ پيل آهن

بختاور ڪيڊٽ ڪاليج فار گرلز نوابشاهه ۾ ڪتابي ميلو، مختلف پبلشرن ۽ ڪتاب گهرن پاران اسٽال لڳايا ويا

نوابشاهه(س ر) بختاور ڪيڊٽ ڪاليج فار گرلز نوابشاهه ۾ "فيئر ڪتابي ميلو"

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي گورنر پاران ڏياريءَ جي موقعي تي هندو برادري کي مبارڪباد پيش

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڏياريءَ جي موقعي تي پنهنجي خاص پيغام ۾ سنڌ جي گورنر ڪامران خان ٽيسوري چيو آهي ته هو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

سنڌ بارڪائونسل جي چونڊن ۾ حصو وٺندڙ اميدوار ڏگهڙي پهتا، بار ڪائونسل پاران حمايت جو اعلان

ڏگهڙي(ن ع)سنڌ بارڪائونسل جي چونڊن ۾ حصو وٺندڙ اميدوار سينئر وڪيل هاشم

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ زال ۽ ٻارن جي اغوا خلاف پوڙهيت جو احتجاج

سهرو سائين سان ڳڌجي زال ۽ ٻارن کي کڻي ويو آهي: اظهار سومرو

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي ميرو خان چوڪ واري علائقي جي رهواسي پوڙهيت پنهنجي معصوم ٻارن سان گڏجي

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

پ پ چيئرمين سان مختلف اڳواڻن جون ملاقاتون، ترقياتي منصوبن بابت بريفنگ

صوبائي وزير ناصر شاهه ۽ ڊپٽي ميئر ڪراچي شهرين جي مسئلن ۽ حل بابت آگاهي ڏني

پريس ڪلب جي صدر ۽ شاعر فاضل جميلي پ پ چيئرمين کي پنهنجو شاعري جو مجموعو ڏنو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سان سنڌ جي مڪاني ادارن جي معاملن واري

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو ۾ ڊانسن هيٺ اچي اڍائي سالن جو ٻارڙو فوت

عبدالصمد گهر اڳيان راند ڪيڏي رهيو هو ته ڊانسن مٿان چڙهي وئي

پوليس ڊانسن ڊرائيور کي گرفتار ڪري گاڏي کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو

ڄامشورو(ڊ-ر) بسم الله ڪالوني ۾ سوئي گئس ڪمپني ڪنيڪشن هڻندڙ ڊانسن هيٺان اچي اڍائي سالا معصوم ٽينگر

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو: ڊانسن هيٺيا اچي فوت ٿيل ٻارڙي جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

لاڙڪاڻي ۾ منشيات ڪيس ۾ جوابدار کي 9 سال قيد ۽ 80 هزار روپيه ڏنڊ جي سزا

پوليس محمد ياسين ابڙو کي گرفتار ڪري 1100 گرام چرس هٿ ڪرڻ جي دعويٰ ڪئي هئي

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي جي ٿرڊ ايڊيشنل سيشن ۽ منشيات جي روڪٿام جي خصوصي عدالت منشيات ڪيس ۾

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

سڄاول جوڻيجو پرسان هٿياربندن جي فائرنگ ۾ گهر ڌڻي ۽ پٽ واڍڙو قتل، هڪ زخمي

ڳوٺ محمد ابراهيم جتوئي ۾ برقعو پهريل هٿياربندن گوليون هڻي حاڪم جتوئي، منظور ڪرائي ۽ ضمير ٿيبو کي قتل ڪيو

گولي لڳڻ سبب هڪ ٻئو سعيد جتوئي سخت زخمي ٿي پيو، پوليس لاشن کي پوسٽ مارٽم لاءِ ميروخان اسپتال منتقل ڪيا

پوسٽ مارٽم بعد مقتولن جا لاش وارثن حوالي ڪيا ويا لاش گهر پهچڻ تي وارثن ۾ ڪهرام مچي ويو

لاڙڪاڻو(رپورٽ: منير سومرو) ميروخان پرسان سڄاول جوڻيجو ٿاڻي جي حد ڳوٺ محمد ابراهيم جتوئي تي پراڻي تڪرار تان برقعو پهريل هٿياربندن حملو ڪري ڏنو جني هٿياربندن انڌا ڌنڌ فائرنگ ڪري گهر

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ڊي آءِ جي لاڙڪاڻي واقعي جو نوٽيس ورتو، ايس ايس پي کان رپورٽ طلب

لاڙڪاڻو: واقعي جو ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ڏاڏيل گل جان جتوئي کي پوليس ماريو پر وارثن اسان تي الزام هنيو: پاءُ

گل جان جتوئي جي پاءُ ۽ پاڻيجن برقعو پائي حملو ڪري منهنجي پاءُ کي قتل ڪيو

لاڙڪاڻو: ان حوالي سان مقتول حاڪم جتوئي جي پاءُ غلام ياسين جتوئي ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته هڪ مهينو اڳ

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ميرپور ماٿيلو لڳ جسقم اڳواڻ فقير رمضان ڪلوڙ جو پٽ فائرنگ ۾ قتل، ڪيس داخل

ڳوٺ صديق ڪلوڙ ۾ شادي تقريب دوران فائرنگ جي نتيجي ۾ تهذيب عرف جبل خان ڪلوڙ مارجي ويو

مقتول جي پيءُ حاجي خان ڪلوڙ جي فرياد تي تي مهراڻ ولد نورحسن سيال خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو

جوابدار اسان جي روڪڻ باوجود هن فائرنگ بند نه ڪئي ۽ گولي لڳڻ سبب پٽ مارجي ويو انصاف ڪيو وڃي: موقف

ميرپور ماٿيلو (ن ع) ميرپورماٿيلو ويجهو ڳوٺ صديق ڪلوڙ ۾ گذريل رات دير سان جسقم ضلعي گهوٽڪي جي صدر فقير رمضان ڪلوڙ جي پٽ تهذيب عرف جبل خان ڪلوڙ جي شادي تقريب دوران فائرنگ جي نتيجي گولي لڳڻ سبب فوت ٿي ويل پاڻي شفيع محمد پٽ

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

ڄام نواز علي ۾ مڱريا برادري جو پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج

پوليس بناجواز گهرن تي چڙهائي ڪري عورتن ۽ ٻارن تي تشدد ڪيو آهي: مظاهرين

مڱريا منشيات فروش آهن چڙهائي ڪئي ته پوليس مٿان لٺين سرون سان حملو ڪيو: پوليس

ڄام نوازعلي (ن ع) ٽنڊو آباد شهر ۾ منگريا برادري جي گهر ته بنا جواز پوليس جي چڙهائي چادر ۽ چوديواري جي تقدس پائمال گهر ۾ عورتن ته سخت تشدد ڳوٺاڻن جو پوليس تي ليٺن ۽ پٿرن سان حملو پوليس جي فائرنگ پوليس جي تشدت ۾ هڪ عورت زخمي،ان موقعي

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: پ پ چيئرپرسن بلاول ڀٽو زرداري ساڻوٿ سٽي اسپتال ۾ سردار علي گوهر مهر ۽ سردار علي نواز مهر جي والده جي طبيعت پڇي رهيو آهي، چيف سردار محمد بخش خان مهر ۽ علي انور خان مهر پڻ موجود آهن

سنڌ يونيورسٽي جي هاسٽل اندر گولي لڳڻ سبب ٻيو شاگرد زخمي

جواد مصطفيٰ ڏامراهه کي سنڌس سائي فراز ٿهيو جي پسٽل مان گولي لڳي

فراز ٿهيو پسٽل صاف ڪري رهيو هو ته اوچتو گولي ڇٽڻ سبب شاگرد زخمي ٿيو آهي: دوست

ڄامشورو(ڊ-ر) سنڌ يونيورسٽي هاسٽل اندر گولي لڳڻ سبب شاگرد زخمي. بلاڪ هاسٽل روم نمبر 24 ۾ گولي لڳڻ سبب

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ ڇتن ڪتن حملو ڪري ٻن ڄڻن کي ڏاڍو زخمي ڪري ڇڏيو

فيض آباد ڪالوني واسي مير حسن لنجوائي ۽ جانب علي مڱڻيجو کي ڪتن چڪيو

زخمين کي سول اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي ويڪسين نه ملڻ ڪري وارث پريشان

خيرپور(ڊ ر)خيرپور ۽ اس پاس ڇتن ڪتن جو آزار ڇتي ڪتي حملو ڪري ٻن ڄڻن کي ڏاڍو سخت زخمي ڪري ڇڏيو اسپتال

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

سڳيون پرسان معصوم ٽينگر بجلي جي ڪرنٽ لڳڻ سبب فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ الهورايو ٻگهو ۾ 7 ورهين جو ارتضا علي ٻگهو راند ڪندي ڪرنٽ لڳڻ سبب فوت ٿي ويو

سڳيون (ن ع) سڳيون پرسان ڳوٺ الهورايو ٻگهو ۾ معصوم ٽينگر بجلي جي

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

دادو پوليس پاران گم ٿيل 6 ٻارڙن کي هٿ ڪري وارثن حوالي ڪيو

دادو(ڊ ر) دادو پوليس انسانيت ۽ خدمت خلق جو بهترين مظاهرو ڪندي ايس ايس پي دادو امير سعود مگسي جي هدايتن تي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

پرياسٽي واسي نوجوان قطر ۾ روڊ حادثي سبب فوت، لاش اباڻي ڳوٺ پهچڻ تي سوڳ جي لهر

پرياسٽي (ن ع) پرياسٽي قطر ۾ روڊ حادثي سبب فوت ٿي ويل نوجوان حسن علي بروهي جو مڙهه اباڻي ڳوٺ پهتو

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۽ پرياسي ۾ مليريا جي وبا تيزي سان پکڙجڻ لڳي، 24 ڪلاڪن ۾ 50 ٻارڙا اسپتال داخل

مختلف علائقن مان سوميا، آيت، سميرل محمد رضا، رخسانا شيرڊل، جيا فاطمه، ارحم عباس ۽ ٻين کي اسپتال آندو ويو

اسپتال ۾ دوائن جي سخت کوٽ سبب پرائيويٽ ميڊيڪل اسٽورن تان مهانگيون دوائون خريد ڪرڻيون پئجي رهيون آهن: وارث

صحت کاتي کي فوري طور دوائن جي فراهمي ۽ اسپتالن ۾ ايمرجنسي بنيادن تي سهولتون مهيا ڪرڻ گهرجن

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ۽ ان جي آس پاس وارن علائقن ۾ مليريا جي وبا تيزي سان پکڙجڻ لڳي آهي. صرف 24 ڪلاڪن دوران 50

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ميرپورماٿيلو لڳ هفتو اڳ قتل آمنه لاشاري جو ڪيس 4 جوابدارن خلاف داخل

مقتولا جي ڀيڻ شيمان جي فرياد تي وقار گرگيج ۽ ٻين خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو

داد لغاري پوليس قتل ڪيس ۾ گهربل سڀني جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو

ميرپورماٿيلو (ن ع) هڪ هفتو اڳ بي دردي قتل ٿي ويل آمنه ڈال نديم لاشاري جو قتل ڪيس مقتولا جي ڀيڻ شيمان

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

شاهپورچاڪر ۾ ڳوٺاڻن جو ڪنڌر پوليس جي ڏاڍاين خلاف احتجاجي مظاهرو

پيچوهو فارم واسي محمد عيسي، قاسم ڏاهري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

پوليس بغير وردي جي معصوم شاگردن کي تشدد جو نشانو بڻايو آهي، انصاف ڪيو وڃي

شاهپورچاڪر(ن ع) پيچوهو فارم جي ديهه پهرين جي رهواسين ڪنڌر پوليس جي ميبنه ڏاڍاين خلاف حاجي محمد عيسي ڏاهري

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

قاضي احمد بينظير انڪم اسپورٽ پروگرام جا پيسا نه ملي سگهيا

22 ٻوائيزن مان صرف سينٽر اندر 9 هلڻ سبب مستحق عورتن جو احتجاج

ڪرپٽ آفيسرن کي فوري طور معطل ڪري رقم بنا ڪٽوتي جي ڏياري وڃي: متاثرين

قاضي احمد (ن ع) قاضي احمد بينظير انڪم اسپورٽ پروگرام جا پيسا نه ملي سگهيا هرطرف ماحول خراب

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: صوبائي سيڪريٽري نديم الرحمان ميمڻ جي صدارت ۾ گڏجاڻي ٿي رهي آهي

پنوعاقل لڳ چاچڙ برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، فائرنگ ۾ عورت زخمي

دادلوءِ ۾ زمين جي مالڪي تان فائرنگ ۾ 70 ورهين جي مسمات سچڻ زخمي

زخمي کي پوليس ڪٿائي تعلقي اسپتال داخل ڪرايو، متاثرن جو احتجاج، انصاف جو مطالبو

پنوعاقل(ن ع) پنوعاقل سنڌ جا ٿاڻي جي حد ڳوٺ طاهر چاچڙ لڳ دادلوءِ ۾ زمين جي مالڪي تان چاچڙ برادري جي ٻن ڌرين ۾

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

نوابشاهه ۾ ايپڪس ڪميٽي جو اجلاس، ڪاروائين جو جائزو ورتو ويو

ضلعي ۾ هلندڙ غيرقانوني ليبارٽريز ۽ عطائي ڊاڪٽرن خلاف ڪارروائي ڪئي

شهر ۾ ٽريفڪ جي آمدرفت کي يقيني بنائڻ لاءِ بهتر پلان ترتيب ڏنو وڃي

نوابشاهه(رپورٽ مشرف پٺي) ڊپٽي ڪمشنر شهيد بينظيرآباد عبدالصمد نظاماڻي جي صدارت هيٺ نيشنل ايڪشن پلان/ايپڪس

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

پرياسٽي واسي پيرسن کي نافرمان پٽ تشدد بعد گهران ڪڍي ڇڏيو

وارڊ نمبر هڪ واسي راڻو اڪبر علي صحافين اڏو نافرمان پٽ جي زيادتين خلاف روئي ڏنو

پٽ اڪرم فوجي سخت تشدد ڪري گهران ڪڍي ڇڏيو آهي، انصاف ۽ تحفظ ڏنو وڃي

پرياسٽي (ن ع) پرياسٽي پريس ڪلب ۾ معزور پيرسن راڻو اڪبر علي نافرمان پٽ جي ڏانهن ڪٿي پهچي ويو. پرياروڊ جي وارڊ نمبر هڪ جي ٿٽو محلي واسي معزور پيرسن راڻو اڪبرعلي پٽ جي ظلمن ۽

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۾ پرياسي عورت سميت 3 ڄڻن پاران آپگهات جي ڪوشش، اسپتال داخل

ٽنڊوآدم (ن ع) ٽنڊوآدم ۾ شادي شده عورت سومري زال پريم . نوجوان حاڪم

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

شڪارپور پوليس پاران مقابلي بعد هڪ ڌوهاري مارڻ ۽ ٻن کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي دعوى

جاڳن لنڪ روڊ تي ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار 4 ڌاڙيل پوليس کي ڏسندي ئي فائرنگ شروع ڪري ڏني: پوليس

جوابي فائرنگ دوران هڪ ڌوهاري خان محمد عرف خانو سندراڻي مارجي ويو ۽ ٻن زخمين کي ساٿي کڻي فرار ٿي ويا

ايس ايس پي پاران مقابلي ۾ حصو وٺندڙ پوليس ٽيم لاءِ تعريفي سرٽيفڪيٽ جاري ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا ويا

شڪارپور (ڊ ر) پوليس مقابلي ۾ هڪ ڌوهاري مارجي ويو ته زخمي هٿيار ۽ موٽر سائيڪل هٿ. تفصيل موجب شڪارپور جي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

شماريات جي عالمي ڏهاڙي تي لاڙڪاڻي ۾ آگاهي ريلي

ڊي ايڇ او لاڙڪاڻو شرڪت علي ابڙو ڊي اي او پرائمري انيس الرحمان جلباڻي ۽ ٻيا شريڪ

صحيح انگ اکر گڏ ڪرڻ سان ملڪ لاءِ بهتر پاليسيون جڙن ٿيون: مقرر

لاڙڪاڻو(رپورٽ عبدالوحيد ابڙو) لاڙڪاڻي ۾ شماريات جي عالمي ڏهاڙي جي موقعي تي پاڪستان بيورو آف سٽيٽسٽڪس

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو ۾ بدامني وڌي وئي، پوليس جا واعدا وفا نه ٿيا

شهري ايڪشن ڪميٽي پاران عوامي رابطا مهم ۽ هڙتال جو ڏينهن

ڄامشورو (ڊ-ر) ڄامشورو شهر اندر بدامني

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي ۾ 10 کان وڌيڪ ڪيسن ۾ ملوث جوابدار گرفتار

پوليس طالب عرف ٽوپو چانڊيو کي مقابلي بعد زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) ايس ايس پي لاڙڪاڻو احمد فيصل چوڌري ٻڌايو ته ٿاڻي سول لائين جي حد ميونسپل اسٽيڊيم واري

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ ٽائون ملازمن پراسرار طور فوت، زال پاران گٽر ۾ ساهه ٻوساٽجڻ جو خدشو

ڪچو ملازم 18 ورهين جو اعجاز علي ولد نياز علي سرائي گهر اندر فوت ٿي ويو

مڙس جي 3 ڏينهن اڳ گٽر جي صفائي دوران طبيعت خراب ٿي هئي اڄ فوت ٿي ويو آهي: زال

سڪرنڊ (ن ع) ٽائون ڪاميٽي سڪرنڊ جو ڪچو ملازم 18 ورهين جو اعجاز علي ولد

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

بدين ۾ سارين جا اگهه نه ملڻ ۽ ناجائز ڪٽوتي خلاف هاري آبادگار تحريڪ اڳواڻن جو احتجاج

مظاهرين خليفه طارق عزيز ميمڻ عزيز ڏيرو شاهنواز سيال پير پپو شاهه عبدالله چانڊيو ۽ ٻين احتجاج ڪيو

ڪارخانيدارن ۽ واپاري 22 سئو روپيا مڻ خريد ۽ چار ڪلو موئسچر جاڻائي ڪٽوتي ڪري رهيا آهن: مظاهرين

چونڊيل نمائندا ۽ ڊپٽي ڪمشنر سارين جو مناسب اگهه نه ڏيارايو ته 23 آڪٽوبر تي ڊي سي آفيس آڏو ڌرڻو هڻنداسين

بدين (ڊ ر) بدين جا چونڊيل ايم اين اي ايم پي اي ۽ ڊپٽي ڪمشنر بدين سارين جو مناسب اگهه ڏياري هارين ۽ آبادگارن کي معاشي تباهي کان بچائڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪن اهڙو اظهار هاري آبادگار تحريڪ جي اڳواڻن خليفه طارق عزيز ميمڻ عزيز ڏيرو شاهنواز سيال پير پپو شاهه عبدالله چانڊيو علي حيدر پنهور عطا چانڊيو

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

خيرپور لڳ ڪار جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر ۾ ڄڻا زخمي، اسپتال داخل

خيرپور(ڊ ر)خيرپور جي بي سيڪشن ٿاڻي جي حد چانديا سوڙ واري علائقي ۾ تيز رفتار ڪار جو موٽرسائيڪل سان ٽڪر ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ موٽر سائيڪل سوار معشوق ميرل بجار سري زخمي ٿي

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

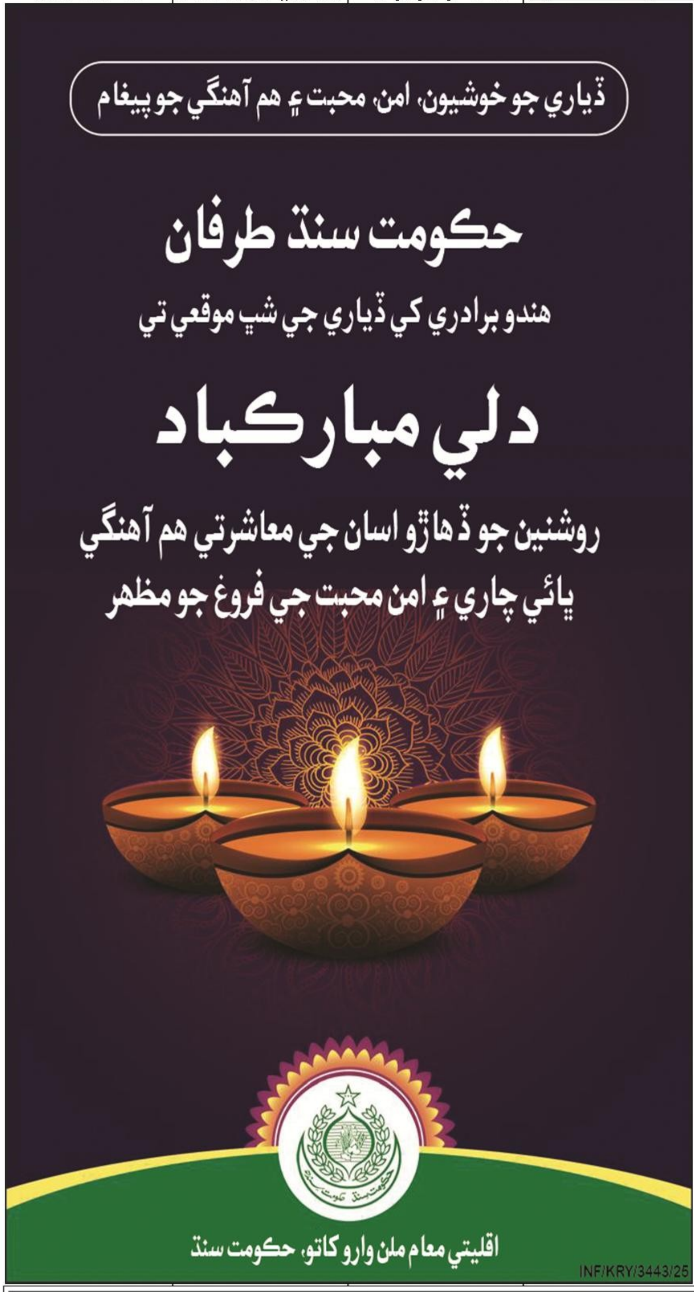

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.